

STRATEGIA DE DEZVOLTARE I PROMOVARE A TURISMULUI ÎN JUDEUL SUCEAVA

**COLECTIVUL DE LUCRU CARE A PARTICIPAT LA ELABORAREA
STRATEGIEI DE DEZVOLTARE ȘI PROMOVARE A TURISMULUI ÎN
JUDEȚUL SUCEAVA**

Burduja Rodica - consilier, Agenția pentru Protecția Mediului;

*Buzincu Aurel - director executiv, Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural
Național - Suceava;*

Caute Loreta - GEC – Bucovina;

Călinescu Costel - GEC – Bucovina;

*Codreanu Brîndușa - șef Serviciu Diseminare Date, Direcția Județeană de Statistică
Suceava;*

Costin Vasile - consilier, Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală ;

Cublean Corina Monica - președinte, ANTREC;

Efros Vasile - conf. univ. dr., Universitatea Ștefan cel Mare Suceava;

Nedelea Alexandru - conf. univ. dr., Universitatea Ștefan cel Mare; Suceava;

Teftescu Beatrice - președinte executiv, GEC - Bucovina;

Teftescu Mircea - șef serviciu, Infoturism, Consiliul Județean Suceava;

Tomniuc Cristian - inginer, Compartimentul Vânătoare, Direcția Silvicultură Suceava;

Ioanovici Angela - director executiv, Instituția Prefectului – Județul Suceava

Brudea Cristian - consilier superior;

Crețu Adrian - consilier asistent;

Flandorfer Antoniu Alexandru - inspector asistent;

Gemeniuc Valentin - consilier superior;

Irimescu Ileana - consilier superior;

Mițitelu Gheorghe - consilier superior;

Nimigean Ion – inspector de specialitate;

Onic Adriana - consilier superior;

Sinescu Florin - consilier superior;

Vizitiu Daniel - Lorin - consilier asistent.

C U P R I N S

Capitolul 1.

PREZENTAREA PRINCIPALELOR CARACTERISTICI ALE JUDE ULUI SUCEAVA

1.1. Date generale de prezentare a jude ului

A ezare geografic
Relieful jude ului
Clima
Re eua hidrografic
Resurse naturale
Unit i administrativ – teritoriale
Popula ia
Istoric

1.2. Dezvoltarea general socio – economic a jude ului Suceava

Industria
Agricultura i silvicultura
Produc ia vegetal
Pomicultura
Zootehnia
Industria alimentara
Mediul de afaceri
Sectorul bancar
Infrastructura
- de transport
- de utilit i
- educa ional
- de s n tate
- în domeniul cercet rii
Servicii sociale

Capitolul 2.

TURISMUL ÎN JUDE UL SUCEAVA

2.1. Baza material a turismului în jude ul Suceava

Structurile de primire turistic
Capacitatea de cazare turistic
Turi ti caza i
Indici de utilizare a capacit ii de cazare

2.2. Resurse de dezvoltare a turismului

Lungimea principalelor cursuri de ap
Principalele altitudini muntoase
Principalele atrac ii turistice
Habitate naturale
Flor i faun

Starea ariilor protejate
Starea p durilor

2.3. Forme de turism

2.4. Analiza SWOT a jude ului Suceava

Capitolul 3.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE I PROMOVARE
A TURISMULUI ÎN JUDE UL SUCEAVA**

3.1. Scopul i obiectivele strategiei

**3.2. Analiza a tept rilor turi tilor i a cerin elor de in torilor de unit i de
cazare turistic**

**3.3. Planul de ac iuni al Strategiei de dezvoltare i promovare a turismului în
jude ul Suceava**

Capitolul 1.

PREZENTAREA PRINCIPALELOR CARACTERISTICI ALE JUDE ULUI SUCEAVA

1.1. Date generale de prezentare a jude ului Suceava

A ezare geografic

Jude ul Suceava este situat în partea de nord – est a României i ocup o suprafa de 8553,5 km² (reprezentând 3,6% din teritoriul rii), fiind al doilea ca m rime din ar . Dimensiunile mari ale jude ului explic varietatea geologic , a peisajului, precum i a resurselor naturale.

Sprijinit în partea de vest pe o coroan de mun i falnici, iar în partea de est lunca larg i joas a Siretului, teritoriul jude ului Suceava are o deschidere de amfiteatru uria cu fa ada larg de peste 100 km expus spre est.

Jude ul este intersectat de meridianele de 25° i 26° longitudine estic ; paralele de 47° i 48° latitudine nordic , încadreaz jude ul în afara limitelor sale.

În longitudine se întinde între:

- 25°05' în extremitatea vestic
- 26°35' în extremitatea estic .

Pe latitudine se întinde între :

- 47°57' în extremitatea nordic
- 47°10' în extremitatea sudic .

Jude ul Suceava se învecineaz la nord cu Republica Ucraina (frontier de stat), la sud cu jude ele Mure , Harghita i Neam , la vest cu jude ele Maramure i Bistri a N s ud, iar la est cu jude ele Boto ani i Ia i.

Relieful jude ului se caracterizeaz printr-o mare varietate i bog ie a formelor: mun i, depresiuni intramontane, dealuri, podi uri, câmpii, v i terasate, lunci.

Suprafa a jude ului se împarte pe formele de relief astfel:

- zona de munte 53%;
- zona de podi 30%;
- zona de lunc 17%.

Raportat la marile unit i geografice ale rii, teritoriul jude ului se suprapune par ial Carpa ilor Orientali i Podi ului Sucevei. De la vest spre est, relieful înregistreaz o sc dere treptat în altitudine, tipurile de forme orientându-se în fâ ii cu direc ie nord-sud i în general paralele între ele. Acest fenomen apare pregnant cu deosebire în regiunea montan . În ansamblu, teritoriul jude ului cuprinde dou importante unit i de relief:

- a) regiunea montan ;
- b) regiunea de podi .

Regiunea montan cuprinde masive, grupe de masive i complexe de culmi separate între ele prin v i adânci sau arii depresionare. Zonele montane se caracterizeaz prin întinse p duri i paji ti naturale, bogate resurse balneo-turistice, c ile de comunica ie i a ez rile umane cu caracter permanent, fiind foarte rare.

Unitatea montană se include Carpa ilor Orientali reprezentați prin:

- Munții Suhard – parțial Călimani;
- Obcinele Bucovinei (Obcina Mesteceni, Obcina Feredu, Obcina Mare);
- Munții Bistriei (Muntele Rarău, Muntele Giumalău, Muntele Bârnaru, Muntele Budacu)
- Munții Stânișoarei (doar muntele Sutra).

Munții Suhardului - se desfășoară sub forma unui trunchi prelung, situat la vest de Bistrița Aurie și dominat de mai multe vârfuri care depășesc altitudinea de 1600 m: Omu -1931 m, Suhardu -1709 m, Ou oru - 1639 m; vârfurile cele mai înalte cunosc condițiile mediului alpin, cu consecințe însemnate asupra tuturor elementelor fizico-geografice.

Masivul Călimani - cel mai înalt și mai impunător munte vulcanic (2102 m - Vârful Pietrosul) din țara noastră - oferă aspecte de relief aparte constând din vârfuri ascuțite (lavă vulcanică întărită pe corurile de erupție), platouri structurale, forme reziduale curioase, câmpuri întinse de grohotiuri, văi adânci cu dispunere radială față de conul vulcanic principal.

Gruparea muntoasă Pietrosu - Grănișul Brotenilor prezintă forme de relief greoaie, asociate cu piscuri semețe cum sunt: Pietrosu Bistriei (1.760 m) sau Budeanu (1864 m) și abrupturi stâncoase sau văi în chei: defileul Bistriei de la Zugreni, cheile Barnarului.

Masivele Giumalău și Rarău - aflate la nord de valea transversală a Bistriei și alături de ea prezintă diferențe de altitudine, cât și de forme de relief dominante. Astfel, în timp ce Giumalăul are o formă de scut bombat (altitudine 1.857 m), Rarăul, deși mai coborât ca altitudine, prezintă forme variate: vârfuri calcaroase ruiforme (Pietrele Doamnei), abrupturi stâncoase, curmături adânci, forme carstice.

Obcina Mesteceniului - se desfășoară ca o culme prelungă cu altitudini din ce în ce mai scăzute spre sud-est -1588 m în vârful Lucina, 1550 m vârful Târca, 1.291 m vârful Mesteceni și 1.086 m Pasul Mesteceni - și cu profil transversal asimetric, având faadă dinspre Bistrița Aurie mai abrupt decât faadă dinspre Valea Moldovei.

Obcina Feredeului - începe dinspre vest seria unităților muntoase alcătuite din roci de flie care au forma unor cocoașe din care cea mai înaltă este vârful Pascaru (1.479 m).

Obcina Mare - situată la est de valea largă a Moldovei este formată din numeroase culmi prelungi care depășesc altitudinea de 1.200 m.

Munții Stânișoarei - situați la sud de valea Moldovei, au culmi cu ramificații diverse, văi lungi, vârfuri cu profile greoaie (Târnia 1.471 m, Hălucă 1.530 m ș.a.).

Sistemul depresionar - reprezintă arii de discontinuitate morfologică față de regiunile înconjurătoare înalte, caracterizat printr-un relief neted sau colinar (Depresiunea Dornelor) și câmpuri de lunci și terase desfășurate în lungul văilor (culoarul depresionar Câmpulung Moldovenesc - Gura Humorului, culoarul depresionar al Moldovei, Depresiunea Gănești). Cea mai importantă este Depresiunea Dornei, care este de origine tectonică și de baraj vulcanic, se desfășoară la 800-900 m și are două compartimente: Dorna și Neagra arului în care există lunci, terase, dealuri piemontane și turbării.

Zonele de podi și dealuri subcarpatice sunt reprezentate prin podiul Sucevei și subcarpații Neamului, cu altitudini cuprinse între 300-500 m. Regiunea de podi este mai coborâtă în medie cu 200 m față de cele mai estice și mai joase culmi muntoase, fiind alcătuită din platouri structurale, versanți cu micro-relief de alunecare, văi asimetrice, depresiuni, culoare morfologice.

Cele mai importante subunități de relief din această regiune sunt:

- dealurile piemontane Marginea-Ciungi;
- depresiunea Răduți;

- podi ul Suceava, care se împarte în podi ul F lticeni i podi ul Dragomirna;
- depresiunea Liteni;
- câmpia piemontan Baia;
- culoarul V ii Siretului.

Cea mai înalt , dar i cea mai fragmentat subunitate de relief o constituie dealurile piemontane Marginea - Ciungi, în timp ce culoarul V ii Siretului, Câmpia piemontana Baia (situat în lungul v ii extramontane a Moldovei), Depresiunea R d u i reprezint zone cu relief neted, uneori terasat i cu altitudini mai coborâte. Suprafe ele cele mai joase sunt formate din luncile i terasele joase de-a lungul râurilor, reprezentând ca principal caracteristic faptul c pe mari întinderi nivelul apei freatice este relativ ridicat, dând na tere la zone cu exces de umiditate.

Clima. A ezarea geografic în nordul rii i altitudinea relativ mare a reliefului determin o clim mai aspr în jude ul Suceava, comparativ cu jude ele aflate la sud sau cele cu altitudini medii mai mici. Spa iul geografic al jude ului Suceava apar ine aproape în egal m sur sectorului cu clim continental (partea de est) i cea cu clim continental-moderat (partea de vest). În ansamblul s u, clima p streaz multe nuan e de continentalism i excesivitate, care se manifest atât în intervalul rece al anului, cât i în cel cald.

Temperaturile medii anuale sunt:

- a) climatul montan: - sub 0°C pe mun ii înal i;
- 6°C pe versantul estic al Obcinei Mari;
- b) climatul extramontan: - $7-8^{\circ}\text{C}$.

Temperaturile cele mai sc zute din zona montan se înregistreaz nu pe vârfuli, ci în depresiuni i v i, datorit fenomenului de inversiune climatic .

Durata iernii este cu 1-2 luni mai mare la munte, decâ în regiunea deluroas . Trecerea de la iarn la prim var se face brusc în partea de est a jude ului, fa de partea de vest unde, pe vârfulurile înalte i versan ii umbri i ai mun ilor, z pada i înghe ul, se întâlnesc pân la sfâr itul lunii mai i chiar începutul lunii iunie.

Luna cea mai cald este iulie, ale c rei temperaturi medii au valori de $18-19^{\circ}\text{C}$ în regiunea de podi i $12-16^{\circ}\text{C}$ în regiunea montan .

Vitezele medii ale vânturilor din direc ia nord-vest sunt în decursul anului de 2,6 m/s. În zona de munte, vitezele medii ale vântului în rafal se pot cifra la valori de 20-25 m/s, cele maxime dep înd 40 m/s.

Re eaul hidrografic a jude ului însumeaz o lungime total de 3.092 km. Toate râurile de pe teritoriul jude ului Suceava sunt tributare râului Siret, datorit configura iei generale a reliefului.

Cel mai întins bazin hidrografic este cel al râului Moldova, care dreneaz prin intermediul afluen ilor s i peste 33% din suprafa a jude ului Suceava, dup care urmeaz Bistri a (cca. 30% din suprafa) i Suceava.

Apele st t toare constau din lacuri naturale de dimensiuni mici i lacuri antropice amenajate în scopuri complexe: rezerve de ap industrial i potabil , ap rare împotriva inunda iilor, piscicultur etc. Cele mai numeroase acumuli antropice sunt cele 6 lacuri situate de-a lungul râului omuzu Mare.

Apele subterane din jude sunt cantonate în depozitele unor structuri cristalino-mezozoice, de fli , în depozite miocene i mai ales în forma iunile aluvionare cuaternare.

Resurse naturale

Solurile de pe teritoriul judeului Suceava cunosc o gamă variată de tipuri, datorită complexității condițiilor naturale, ca factori pedogenetici. Solurile brune și brun-acide cu un orizont de humus de grosimi mici acoperă aproape în întregime zona munților. În regiunile de podi, cu altitudini de 550-600 m, predomină solurile podzolice brune. Solurile cenușii, cu un orizont gros de humus, ocupă areale importante pe interfluviul Suceava - Siret și în Podiul Fălticeniilor. Suprafețele structurale slab înclinate de la nord - vest, spre sud - est de municipiul Suceava, precum și cele din Depresiunea Liteni, cunosc o dezvoltare importantă a solurilor cernoziomice.

Caracteristicile solurilor extramontane favorizează îndeosebi cultura cartofului, cerealele precum și plantele tehnice, porumb, etc.

Cele mai importante resurse ale subsolului judeului se localizează în zona montană. Aici se întâlnesc importante rezerve de minereuri polimetalice, zinc, mangan, sulfuri complexe, baritina precum și izvoare de ape minerale.

În zona montană se găsesc zinc, mangan de:

- mangan (Dădu, Ciocnești, Vatra Dornei, Iacobeni, Țăruș Dornei, Broteni);
- sulfuri polimetalice (Cărlibaba, Fundu Moldovei, Gemenea, Leu Ursului).

În zona de contact cu vulcanitele neogene apar numeroase izvoare minerale carbogazoase de la Neagrașului, Țăruș Dornei, Vatra Dornei, Poiana Negri, Poiana Stampei, Coana, Dornioara.

Din masivele calcaroase se extrag materiale de construcții în localitățile Pojorâta, Câmpulung Moldovenesc și Botuș. La Poiana Stampei se exploatează turbă. Din masivul Călimani s-a exploatat sulf (Gura Haitii) și materiale de construcție, dar în prezent această activitate este sistată. La Ostra există baritină. Importante sunt și zinc, mangan, sare de la Cacica, carierele de gresii de la Solca, Păltinoasa etc. Din albiile râurilor Suceava, Moldova și Siret se extrage balast.

În zona de podi zăcămintele minerale sunt mai sărace (slabe intercalări lenticulare de carboni inferiori).

Unități administrative - teritoriale

Judeul Suceava are următoarea organizare administrativ - teritorială :

- 5 municipii: Suceava - municipiul reședință de județ, Fălticeni, Rădăuți, Câmpulung - Moldovenesc și Vatra-Dornei;
- 11 orașe: Gura Humorului, Siret, Solca, Broteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Milișăuți, Salcea și Vicovu de Sus;
- 97 comune, cu 379 sate.

Populația

Populația judeului Suceava este de **705.752 locuitori** (la 1 iulie 2005), din care: în mediul urban - 305.873 locuitori, iar în mediul rural - 399.879 locuitori.

Sub impactul aplicării legilor fondului funciar, al privatizării și restructurării unităților economice de pe teritoriul judeului Suceava, în structura populației ocupate s-au produs însemnate procese de redistribuire a forței de muncă.

Populația ocupată civil este de 250.900 persoane, din care 50,3% în agricultură și silvicultură, 18,6% în industrie, 8,48% în comerț, 2,86% în construcții etc.

Populația activă civilă este de 273.000 persoane, din care 141.400 bărbați și 131.600 femei.

Istoric

Meleagurile sucevene poart urme ale prezenței omului din cele mai vechi timpuri, dovadă fiind descoperirile arheologice din paleolitic, precum și din epoca neolitic consemnate în multe localități ale judeului.

Prima atestare documentară scrisă despre Suceava datează din 1388.

Odată cu domnia lui Petru Mușat (1375 – 1391) se consolidează statul feudal Moldova; apar construcții impunătoare din piatră, dintre care se evidențiază Cetatea de la Cheia și Cetatea de Scaun a Sucevei.

În această perioadă capitala a fost mutată la Suceava, care a devenit astfel centru politic, economic și militar al țării, iar Cetatea de Scaun, principală fortificație a Moldovei.

Domnia lui Alexandru cel Bun a făcut ca țara Moldovei să cunoască o nouă etapă de consolidare și dezvoltare sub toate aspectele.

Sub domnia lui Ștefan cel Mare (1457 – 1504) au fost ridicate noi ctitorii, opere de mare importanță artistică și de o remarcabilă originalitate, multe dintre ele, ca Baia, Voroneț, Putna etc., aflându-se pe teritoriul actualului județ.

În perioadele care au urmat s-a continuat tradiția marelui voievod, atât în politica internă, cât și în cea externă, de apărare a independenței și suveranității.

În anul 1771, în urma războiului ruso-turc, Imperiul Otoman a fost învins iar Bucovina a fost trecută în stăpânirea Imperiului Austriac timp de un secol și jumătate. În anul 1918 Bucovina și-a recâștigat independența și s-a realizat reîntregirea României Mari.

Prin Pactul Ribbentrop – Molotov, încheiat în anul 1939, partea de nord a Bucovinei a trecut în componența fostei Uniunii Sovietice, în prezent fiind inclusă în teritoriul Ucrainei.

După cel de-al doilea război mondial, Suceava a fost păstrată în anul 1968 reședința regiunii cu același nume, incluzând pe lângă actualul teritoriu și cel al judeului Botoșani.

Prin reforma administrativ-teritorială din anul 1968 s-a revenit la tradiționalele unități administrativ-teritoriale, astfel regiunea Suceava a fost împărțită în județele Suceava și Botoșani.

Înutul Sucevei înseamnă nu numai istorie eroică, întâlnită aproape la fiecare pas, tradiții și obiceiuri de mare originalitate moștenite de veacuri, monumente și meșteșuguri populare de mare ingeniozitate, ctitorii voievodale renascentiste care atestă peste cinci veacuri vocația noastră europeană, dar și foarte multe bogății naturale ce au stimulat potențialul de creativitate al populației de pe aceste locuri, frumusețea plaiurilor și ospitalitatea gospodarilor, diversitatea cinezică adăugată de patrimoniul forestier ce acoperă trei sferturi din acest minunat col de ar.

Cu origini străvechi care vin din veacuri, meșteșugurile, arta esutului și cusutului, noblețea vestimentației populare, transpunerea sensibilității și a dragostei de frumos în adevărate capodopere realizate din lemn, metal, os sau piele, în arhitectura caselor și agrementarea specifică a interioarelor, sunt preocupări care au dat și dau o măsură talentului locuitorilor acestor meleaguri.

Municipiul Suceava, reședința de județ, concentrează aproape toate domeniile vieții creative și productive care valorifică bogatele resurse economice ale spațiului bucovinean: de prelucrare lemnului, a sticlei, a materiilor prime alimentare, până în domeniile de vârf ale informaticii, creației spirituale, publicisticii și alte domenii ale culturii.

În ultimii ani municipiul Suceava și celelalte orașe ale judeului au cunoscut o amplificare a vieții economice, comerciale și bancare, a inițiativelor particulare în colaborare cu întreprinderi din Europa și din întreaga lume.

1.2. Dezvoltarea general socio - economic a jude ului Suceava

Industria

Ramurile industriale reprezentative din jude ul Suceava sunt:

- industria de exploatare i prelucrare a lemnului, a c rei dezvoltare este în strâns corela ie cu suprafa a mare a fondului forestier existent;
- industria celulozei i hârtiei, reprezentat de cea mai mare societate cu acest profil, S.C. „Ambro” S.A. Suceava;
- industria alimentar , dezvoltat în corele ie direct cu agricultura jude ului, se bazeaz pe prelucrarea produselor animaliere (carne, lapte) i a produsel or vegetale;
- industria construc iilor de ma ini, reprezentat prin societ i comerciale care produc ma ini-unelte, scule, rulmen i: S.C. „MES” S.A. Suceava, S.C. „ Romups” S.A. Suceava, S.C. „URB Rulmen i” S.A. Suceava, S.C. „Dorna Mecanica” S.A. Vatra D ornei etc.
- industria u oar , reprezentat prin unit i de confec ii, tricotaje i înc l minte: S.C. „Modin” S.A. Suceava, S.C. „ Starmod ” S.A. Suceava, S.C. „ Bucovina Tex ” S.A. R d u i, S.C. „ Romalfa ” Câmpulung Moldovenesc.
- industria minier este reprezentat în jude prin unit i de exploatare a minereurilor neferoase.

Indicele produc iei industriale a jude ului Suceava a fost, în primele 9 luni ale anului 2005, de 79,4 % fa de aceea i perioad a anului trecut, din care în:

- industria extractiv – 106,2% ;
- industria prelucr toare – 78,8 ;%
- energie electric i termic , gaze i ap – 79,9% .

Indicele volumului cifrei de afaceri din industrie pe total (pia a intern i pia a extern) înregistrat la 31.08.2005 a fost de 78,4%, fa de aceea i dat a anului 2004. Pân la sfâr itul lunii august 2005, volumul exporturilor (FOB) jude ului Suceava a fost de 118.323 mii euro, iar al importurilor (CIF) de 130.129 mii euro.

Num rul salaria ilor din jude ul Suceava era la 31.08.2005 de 105.020, cu un câ tig salarial mediu brut de 737 RON/persoan .

Agricultura i silvicultura

Jude ul Suceava dispune de urm torul poten ial agricol:

- suprafa a agricol – 349.810 ha (40,9 % din suprafa a total), din care 340.276 ha în proprietate privat (97,3 %);
- suprafa a arabil – 180.620 ha (51,6 % din suprafa a agricol), din care 177.269 ha în proprietate privat (98,1 %);
- suprafa a p unilor – 90.430 ha (25,9 % din suprafa a agricol), din care 86.997 ha în proprietate privat (96,2 %);
- suprafa a fâne elor – 75.700 ha (21,6 % din suprafa a agricol);
- suprafa a cu livezi, pepiniere pomicele – 3.060 ha (0,87 % din suprafa a agricol), din care 2.562 ha în proprietate privat (83,7 %).

Sectorul agricol privat de ine 177.919 ha teren arabil, iar cel public 2.701 ha. Retrocedarea propriet ilor funciare a condus la apari ia unor suprafe e agricole de mici dimensiuni (peste 174.000 de proprietari), dar prin apari ia unei legisla ii care a stimulat asocierea, a ap rut un num r de 428 exploata ii agricole, din care 215 come rciale, pe

următoarele profile: în sectorul vegetal – 41; în sectorul animalier – 105; piscicultură – 1; exploatare mixte – 68.

Producția vegetală

În anul 2005 au fost cultivate următoarele suprafețe de teren, cu anumite culturi, de pe care s-au obținut următoarele producții:

Nr. crt.	Cultura	Suprafața cultivată (ha)	Producția medie obținută (kg/ha)
1.	Grâu-secar	33.761	3.130
2.	Orz de toamnă	1.414	2.700
3.	Orzoaic	5.339	2.172
4.	Porumb boabe	32.460	3.620
5.	Cartofi	34.140	14.086
6.	Legume	7.588	13.625
7.	Plante furajere	47.653	22.400
8.	Teren necultivat	448	-

Pomicultura reprezintă o preocupare importantă a agricultorilor din bazinele pomicole Rădăuți, Fălticeni, Preutești, Vulturești. Dintre speciile pomice, ca pondere, primul ocupă 70% din suprafețele cultivate, prunul 8%, cireșul și vișinul 6%, părul 5%, alte specii 11%.

Zootehnia este un sector important prin ritmicitatea veniturilor pe care le asigură, valorificarea resurselor agricole aflate în gospodăriile populației, locuitorii județului având o bogată tradiție în creșterea animalelor.

O contribuție importantă la dezvoltarea zootehniei în județul Suceava o are suprafața mare de pășune existentă în zona montană, în luncile râurilor, precum și existența terenurilor mai slab productive, care sunt folosite exclusiv pentru pășunat.

Efectivele de animale din județul Suceava sunt: bovine – 178.479 capete; porcine – 140.160 capete; ovine – 256.950 capete; păsări – 1.525.000 capete; cabaline – 43.130 capete.

Activitatea în **industria alimentară** este organizată pe 10 subramuri principale, numărul agenților economici fiind în permanentă creștere. În acest sens pot fi enumerate unități reprezentative de valorificare superioară a produselor agricole: SC „La Dorna” SA Vatra Dornei, SC „Rădăuți” SA Câmpulung Moldovenesc, SC „Camylact” SRL Panaci, SC „Facos” SA Suceava, SC „Super Star” SRL Rădăuți etc.

În anul 2005, în județul Suceava au funcționat un număr de 48 mori de grâu, 79 mori de porumb, 120 unități de panificație, 12 unități de producție a buturilor, 2 unități de îmbutelire a apelor minerale.

Programul SAPARD, cu largă aplicabilitate în mediul rural românesc, s-a bucurat de un real succes în județul Suceava. În primele 9 luni ale anului 2005 în satele din județul Suceava s-au derulat un număr de 23 proiecte de infrastructură rurală la măsura 2.1 –

„Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii rurale”, în valoare de peste 785 miliarde lei vechi; la măsura 3.1 – „Investiții în exploatarea agricolă” - 21 proiecte în derulare, cu o valoare de 2.042.438 euro și la măsura 3.4 – „Dezvoltarea și diversificarea activităților economice pentru generarea de activități multiple și venituri alternative” - 42 proiecte în derulare, cu o valoare de 6.414.485 euro.

Finalizarea acestor proiecte va conduce la modernizarea capacităților de procesare a producției agricole, la modernizarea exploatarea agricole și la o mai bună utilizare a resurselor umane și a bazelor de producție ale județului.

Silvicultura

La sfârșitul anului 2004, suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră a județului Suceava era de 453.566 ha (53% din suprafața totală), din care în proprietate privată 63.341 ha (14% din suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră a județului Suceava).

Mediul de afaceri

La data de 30.11.2005, în județul Suceava erau înmatriculate un număr total de 24.398 agenți economici, cu următoarea structură:

- societăți comerciale – 15.787, din care:

- S.A.	359
- S.R.L.	15037
- S.N.C.	387
- SCS	4
- asociații familiale și persoane fizice	8251
- organizații cooperatiste	102
- regiile autonome	3
- sucursale	255

Sectorul bancar

În județul Suceava își desfășoară activitatea un număr de 15 bănci, cu 56 unități teritoriale: 23 de sucursale, 29 de agenții și 4 reprezentanțe.

Aceste bănci sunt următoarele: Banca Națională Română, Banca Comercială Română, Raiffeisen Bank, Banca Română pentru Dezvoltare, Bancpost, CEC, Banca Comercială „Ion Irăciac”, Eurombank, Banca Transilvania, Nova Bank, Banca Românească, Romexterra Bank, Banca Carpatică, Romanian International Bank, UniCredit România, Piraeus Bank România.

Infrastructura

Infrastructura de transport

Judeul Suceava dispune de o infrastructură dezvoltată și diversă :

- lungimea simplă a liniilor de cale ferată în exploatare – 445 km;
- lungimea simplă a liniilor de cale ferată electrificate – 201 km;
- lungimea drumurilor publice total – 2481 km, din care:
  - drumuri publice modernizate - 876 km;
  - drumuri publice cu îmbrăcăminte rutiere - 508 km;
  - drumuri naționale (inclusiv autostrăzi și drumuri europene) - 631 km;
  - drumuri naționale modernizate – 532 km;
  - drumuri naționale cu îmbrăcăminte rutiere – 94 km;
  - drumuri județene și comunale – 1.850 km;

Judeul Suceava este străbătut de magistrala europeană București - Bacău – Suceava - Vicini.

În apropierea municipiului Suceava, la o distanță de 12 km, se află Aeroportul Internațional „Ștefan cel Mare” Suceava, care asigură legăturile aeriene cu restul României, precum și cu alte țări. Primele curse aeriene au operat pe Aeroportul Suceava începând cu anul 1960, iar din anul 1963 există pistă betonată, dispozitiv luminos de apropiere și platformă de îmbarcare/debarcare pentru pasageri și marfă.

Judeul Suceava dispune, de asemenea, de un aeroport la Floreni, în apropierea municipiului Vatra Dornei și de patru heliporturi în localitățile: Putna, Sucevița, Moldovița și Voroneț.

Infrastructura de utilități

Judeul Suceava dispunea la data de 31.12.2004 de o rețea de distribuție a apei potabile în lungime totală simplă de 766,7 km și de o lungime simplă a conductelor de canalizare de 565,1 km.

În primele șase luni ale anului 2005 s-au construit 11,1 km rețea de alimentare cu apă potabilă, 8,6 km de conducte de canalizare, 16,6 km de conducte de furnizare a energiei termice, 61,8 km de rețea de transport al gazelor naturale.

Infrastructura educațională

În anul școlar 2005/2006, rețeaua de învățământ din județul Suceava era formată dintr-un număr de 970 unități de învățământ, cu 9.136 cadre didactice și 131.402 elevi înscriși.

Învățământul universitar se desfășoară în cadrul Universității „Ștefan cel Mare”, cu un număr de 11.300 studenți înscriși la cele 9 facultăți: Educație Fizică și Sport, Inginerie Alimentară, Inginerie Electrică, Ingineria Mecanică, Istorie și Geografie, Litere și Științe ale Comunicării, Silvicultură, Științe Economice și Administrație Publică, Științe ale Educației.

Infrastructura de sănătate

Sistemul de sănătate din județul Suceava dispune de o rețea de unități sanitare formată din spitale (cu aproximativ 3400 paturi), policlinici, cabinete medicale urbane și comunale,

în care î i desf oar activitatea 845 de medici (783 în sectorul publi c i 62 în sectorul privat), 248 medici stomatologi (149 în sectorul public i 99 în sectorul privat), 2801 personal mediu sanitar (2627 în sectorul public i 174 în sectorul privat). În anul 2004, num rul farmaci tilor din jude era de 261, din care 19 în sectorul public i 242 în sectorul privat.

Infrastructura în domeniul cercet rii

În jude ul Suceava î i desf oar activitatea unit i i filiale de cercetare tiin ific , printre care: Banca de Resurse Genetice Vegetale Suceava, Sta iunea de Cercetare i Dezvoltare Agricol Suceava, Sta iunea Experimental pentru Cultura Molidului Câmpulung Moldovenesc, Sta iunea de Cercetare i Dezvoltare Pomicol F Iticeni.

În activitatea de cercetare - dezvoltare din jude ul Suceava lucrau la sfâr itul anului 2004, un num r de 511 persoane (20,4 % salaria i din acest domeniu, la 10.000 persoane ocupate civile), cheltuielile totale pentru acest sector în acela i an, 2004, ridicându -se la suma de 27.604 milioane ROL (pre uri curente).

Servicii sociale:

omaj:

- rata omajului: 5,99% (luna octombrie 2005);
- num r total al omerilor înregistra i: 17184, din care:
  - afla i în plat : 5.042 (29,3% din totalul omerilor înregistra i);
- situa ia omerilor pe categorii socio – profesionale (100%):
  - persoane cu preg tire primar /gimnazial - 85,6%;
  - persoane cu studii liceale/postliceale - 12,4%;
  - persoane cu studii superioare – 2%;

Asigur ri sociale:

- num r mediu al pensionarilor de asigur ri sociale de stat, în trimestrul II 2005: 135.923 persoane
  - pensia medie lunar în trimestrul II 2005: 240 lei RON

Protec ia copilului

- Nr. de copii în eviden a sistemului de protec ie: 2.000 din care:
  - 713 la asisten i maternali profesioni ti;
  - 411 în cadrul familiei l rgite;
  - 73 la persoane sau familii, f r grad de rudenie;
  - 657 în centrele de plasament din structura Direc iei Generale de Asisten Social i Protec ia Copilului Suceava;
  - 124 în centrele de plasament private;
  - 22 încredin a i în vederea adop iei.

Capitolul 2.

TURISMUL ÎN JUDEUL SUCEAVA

2.1. Baza materială a turismului în județul Suceava

Datorită condițiilor favorabile de care dispune, a frumuseții locurilor, purității aerului, apelor, zonei montane, precum și a inestimabilului patrimoniu cultural și religios existent, județul Suceava deține un potențial turistic ridicat. Alături de pitorescul regiunii, binecunoscuta ospitalitate, tradițiile populare, obiceiurile, specificul gastronomiei bucovinean, tradițiile de sărbători și portul popular dau culoare locală pentru atragerea turiștilor.

Pentru a reliefa situația turismului în județul Suceava, prezentăm mai jos câteva indicatori economici ce caracterizează acest sector¹:

Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică

Structuri de primire turistică	1996	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total - din care:	87	111	93	96	119	122	143
Hoteluri	18	20	20	21	22	23	23
Hoteluri pentru tineret	-	-	-	-	-	-	1
Hosteluri	-	-	-	-	-	-	1
Moteluri	6	4	6	6	5	3	2
Hanuri turistice	2	1	1	1	-	-	-
Vile turistice	11	14	15	16	15	16	17
Cabane turistice	5	5	4	4	4	3	3
Campinguri	2	2	2	2	1	1	3
Tabere de copii	4	3	3	3	3	1	1
Pensiuni turistice	5	-	-	-	-	-	-
Pensiuni turistice urbane	-	12	16	17	22	24	30
Pensiuni turistice rurale	-	21	10	8	12	11	22
Pensiuni agroturistice	34	29	16	18	34	38	38
Popasuri turistice	-	-	-	-	1	1	2

¹ Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică, pentru structurile de cazare urmăriți statistic

Capacitatea de cazare turistic existent - num r de locuri

	1996	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total – din care:	4979	5416	5269	5034	5192	5577	5755
Hoteluri	2519	2661	2652	2602	2429	2863	2833
Hoteluri pentru tineret	-	-	-	-	-	-	18
Hoteluri	-	-	-	-	-	-	18
Moteluri	404	296	262	189	145	90	72
Hanuri turistice	107	36	28	18	-	-	-
Vile turistice	465	416	444	491	498	464	486
Cabane turistice	173	209	132	145	145	226	222
Campinguri	24	244	244	32	42	82	174
Tabere de copii	1061	1066	1026	1056	1056	804	487
Pensiuni turistice	72	-	-	-	-	-	-
Pensiuni turistice urbane	-	167	236	247	374	494	652
Pensiuni turistice rurale	-	177	116	108	179	183	323
Pensiuni agroturistice	154	144	129	146	284	333	368
Popasuri turistice	-	-	-	-	40	38	102

Capacitatea de cazare turistic în func iune - num r de locuri – zile

	1996	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total – din care:	1473429	1366740	1335448	1421110	1399494	1640822	1760839
Hoteluri	935803	888193	902385	900505	877537	1019850	1038648
Hoteluri pentru tineret	-	-	-	-	-	-	7704
Hoteluri	-	-	-	-	-	-	6284
Moteluri	90338	91702	56945	60148	46884	30636	24986
Hanuri turistice	36538	-	-	-	-	-	-
Vile turistice	162670	124123	129781	148844	142800	149738	157820
Cabane turistice	63074	66981	58246	41464	41711	47835	51428
Campinguri	23908	2024	-	5124	7564	8906	25064
Tabere de copii	122156	96744	61380	107163	84830	137473	86731
Pensiuni turistice	21960	-	-	-	-	-	-

Pensiuni turistice urbane	-	50425	70908	85874	105040	146065	200461
Pensiuni turistice rurale	-	26034	25960	34724	34321	38565	83165
Pensiuni agroturistice	16982	20514	29843	37264	48241	59436	67262
Popasuri turistice	-	-	-	-	10566	2318	11286

Not : Numrul de structuri i capacitatea de cazare existent sunt la 31 iulie din anul respectiv.

Turisti cazati

	1996	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total – din care:	206315	153416	153515	151370	162423	162473	187412
Hoteluri	173039	123672	120704	118587	119336	123397	134821
Hoteluri pentru tineret	-	-	-	-	-	-	763
Hoteluri	-	-	-	-	-	-	271
Moteluri	10697	7439	5284	6797	6742	3226	2657
Hanuri turistice	1552	-	-	-	-	-	-
Vile turistice	7291	9894	12155	10121	9173	9171	11104
Cabane turistice	4419	4320	6033	3420	3203	3296	3483
Campinguri	415	86	-	34	155	231	1195
Tabere de copii	7926	3710	3100	3114	3582	3489	5193
Pensiuni turistice	561	-	-	-	-	-	-
Pensiuni turistice urbane	-	2028	3787	5284	11942	11497	16235
Pensiuni turistice rurale	-	1918	1188	1854	3329	4026	6696
Pensiuni agroturistice	415	349	1264	2159	4719	4081	4867
Popasuri turistice	-	-	-	-	242	59	127

Indicii de utilizare a capacității de cazare în funciune

- procente -

	1996	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total	34,1	31,0	36,0	32,4	29,1	25,8	24,6
Hoteluri	36,8	36,8	43,3	39,7	33,8	30,7	29,7
Moteluri	13,5	14,7	10,8	13,9	17,0	11,6	11,9
Hanuri turistice	7,9	-	-	-	-	-	-
Vile turistice	33,3	30,2	31,2	29,1	27,7	28,7	27,4
Cabane turistice	9,5	6,9	10,7	11,2	9,3	10,1	9,7
Campinguri	1,7	6,9	-	0,7	2,4	2,9	6,3
Tabere de copii	64,9	34,6	40,4	24,6	24,3	15,9	20,9
Pensiuni turistice	5,3	-	-	-	-	-	-
Pensiuni turistice urbane	-	11,9	11,4	14,4	20,3	13,6	13,3
Pensiuni turistice rurale	-	4,9	6,5	9,1	17,3	18,5	16,7
Pensiuni agroturistice	13,6	6,5	7,0	12,7	21,4	15,7	16,6
Popasuri turistice	-	-	-	-	2,3	3,9	1,3

2.2. Resurse de dezvoltare a turismului

Lungimea principalelor cursuri de apă

- lungimea cursului de apă – km-

Râul	Din care :	
	în jude :	în România :
Bistri a	131	283
Dorna	46	46
Moldova	149	213
Siret	148	559
omuzul Mare	51	51
Suceava	170	173

Principalele altitudini muntoase

Denumirea vârfului muntos	Denumirea masivului muntos	Altitudinea vârfului (m)
Vârful Pietrosul	Mun ii C limani	2100
Vârful Budacu	Mun ii Bistri ei	1859
Vârful Giumal u	Mun ii Rar u	1857
Vârful Pietrosul	Mun ii Bistri ei	1791
Vârful Rar u	Mun ii Rar u	1651

Principalele atrac ii turistice

Denumire	Localitatea
Muzeul de Istorie	Municipiul Suceava
Muzeul de tiin ele Naturii	Municipiul Suceava
Cetatea lui tefan cel Mare	Municipiul Suceava
M n stirea Zamca	Municipiul Suceava
M n stirea Sfântul Ioan	Municipiul Suceava
Hanul Domnesc	Municipiul Suceava
M n stirea Vorone	Ora Gura Humorului
M n stirea Sucevi a	Comuna Sucevita
M n stirea Moldovi a	Comuna Moldovi a
M n stirea Putna	Comuna Putna
M n stirea Dragomirna	Comuna Mitocul Dragomirnei
M n stirea Humor	Ora Gura Humorului
M n stirea Sl tioara	Comuna Râ ca
Muzeul Arta Lemnului	Municipiul Câmpulung Moldovenesc
Muzeul Etnografic Tehnici Populare Bucovinene	Municipiul R d u i
Centrul de Ceramic Neagr de la Marginea	Comuna Marginea
Chilia lui Daniil Sihastrul	Comuna Putna
Casa Memorial Ciprian Porumbescu	Comuna Ciprian Porumbescu
Salina Cacica	Comuna Cacica
Depresiunea Dornelor	Ora Vatra Dornei

Pietrele Doamnei	Mun ii Rar u -Cîmpulung Moldovenesc
Rezerva ia Natural Ponoare	Comuna Moara
Rezerva ia Natural Lucina	Comuna Moldova -Suli a

Lista monumentelor istorice din jude ul Suceava sunt prezentate în anexa n r. 1.

Habitare naturale

Din cele 10 regiuni biogeografice aflate în eviden a Comunit ii Europene, în România se reg sesc 5 dintre ele (alpin , continental , panonic , stepic , pontic), iar jude ul Suceava apar ine zonelor alpin , continental i stepic .

Sit-urile de interes comunitar sunt trecute în Directiva Habitare transpus în legisla ia noastr prin Legea nr. 462/2001. Conform observa iilor din teren au fost identificate 11 situri de importan comunitar unele dintre ele de importan prioritar : turb rii active, turb rii împ durite, p duri eurosiberiene stepice cu *Quercus robur*.

Nr. crt.	Tip habitat	Localizare
1.	Paji ti calcaroase alpine i subalpine - paji ti calcifile	Crucea, Pojorîta, Stulpicani, Vatra Dornei
2.	Paji ti cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau bogate în aluviuni argiloase (<i>Molinia coerulea</i>)	Bosanci
3.	Turb rii active	Poiana Stampei, aru Dornei, Moldova Suli a
4.	Asocia ii de lizier cu ierburi înalte hidrofiele de la nivelul câmpiilor la cel montan i alpin	Pojorîta – Valea Putnei
5.	P duri de tip <i>Asperulo – Fagetum</i>	Dragomirna
6.	Turb rii împ durite	Poiana Stampei, aru Dornei, Moldova Suli a
7.	Stej ri b trân acidofil al câmpiilor nisipoase cu <i>Quercus robur</i>	Zamostea
8.	P duri eurosiberiene stepice cu <i>Quercus robur</i>	P tr u i
9.	P duri acidofile cu <i>Picea</i> din etajele alpine montane	Obcinele Bucovinei, M- ii Suhardului, M- ii C limani, M- ii Bistri ei, M- ii Rar u, M- ii Sl tioarei,
10.	P duri alpine cu <i>Larix decidua</i> i/sau <i>Pinus cembra</i>	M- ii C limani
11.	Fâne e montane	Stulpicani

Flor i faun s lbatic

Pe teritoriul jude ului Suceava au fost identificate specii de plante de interes comunitar, conform prevederilor Legii nr. 462/2001, bine reprezentate de popula ii stabile, localizate în rezerva ii.

Nr. crt.	Denumirea științifică și populară a speciei	Localizare
1.	Ligularia sibirica (Glbenele)	Ponoare
2.	Cypripedium calceolus (Papucul doamnei)	Zamostea, Pojorîta, Stulpicani
3.	Iris aphylla hungarica (Iris)	Ponoare
4.	Pulsatilla patens (Dedi el)	Ponoare
5.	Arctostaphylos uva-ursi (Strugurele ursului)	Breaza
6.	Sphagnum spp. (Muschii de turb)	Poiana Stampei, Țaru Dornei, Moldova Suli a
7.	Galanthus nivalis (Ghiocel)	Zamostea, P tr u i, Dragomirna
8.	Arnica montana (Arnica)	Pojorîta, Stulpicani, Moldovi a
9.	Gentiana lutea (Ghin ur galben)	Țaru Dornei, Dorna Candreni

Speciile de faună inventariate conform Legii nr. 462/2001, au relevat existența unei bogate faune reprezentată în special de către carnivorele mari (urs, lup, râs) și a unei variate ornitofaune, la care se adaugă și prezența unor specii de nevertebrate (Parnassius apollo, Lucanus cervus). Dintre carnivore, importantă prioritară o au ursul și vidra, iar dintre păsări, acvila ipătoare.

Starea ariilor naturale protejate

Pe teritoriul județului Suceava se află un număr de 22 rezervații naturale cu suprafața de 4457,20 ha, din care 6 rezervații naturale botanice, 8 rezervații naturale forestiere, 5 rezervații naturale geologice, 1 rezervație naturală paleontologică, 2 rezervații naturale mixte.

În conformitate cu Ordinul nr. 850/2003 al MAPAM, au fost atribuite în custodie rezervațiile naturale. În urma evaluării solicitărilor de custodie comisia de evaluare a încredințat în custodie Direcției Silvice Suceava un număr de 19 rezervații naturale și Academiei Române 2 rezervații naturale. S-au întocmit convențiile de custodie, atestatele și s-au eliberat legitimațiile de custodie.

În anexa nr. 2 sunt prezentate rezervațiile naturale de pe teritoriul județului Suceava, iar în anexa nr. 3 parcurile de agrement și monumente ale naturii.

Starea pădurilor

Din totalul suprafeței județului Suceava (855.350 ha), 53% este acoperită cu păduri, majoritatea acestora fiind în proprietatea publică (R.N.P.) și proprietate privată (persoane juridice și fizice).

Starea de sănătate a pădurilor este evaluată prin sistemul de monitoring forestier (suprafețe afectate de fenomenul de uscăre, pe stadii și compoziție, suprafețe afectate de delict silvicultur, incendii, pădurat ilegal).

Suprafețele scoase din fondul forestier în anul 2004 au însumat 20 ha, reprezentând transmisiuni temporare pentru amplasare de sonde de foraj, relee de telefonie mobilă, conducte de aducățiune apă, rețele electrice.

În urma parcurgerii cu terenuri a fondurilor forestiere în anul 2004 situația regenerării pădurilor este redată în tabelul de mai jos pe categorii de lucrări, împărțiri și regenerări

naturale.

Categoriile de lucruri	Suprafa (ha)
Împduriri	737
Regeneririle naturale	248
Total	985

2.3. Forme de turism ce pot fi practicate pe teritoriul judeului Suceava

Pe tot cuprinsul judeului Suceava, dar mai ales în zona Bucovinei se pot practica o multitudine de forme de turism²: turismul itinerant cu valențe culturale, turismul balnear, turismul rural, ecoturismul, turismul de tranzit, turismul pentru vânatoare și pescuit, turismul pentru echitație, turismul pentru sporturile de iarnă, turismul de congrese și reuniuni, turismul de odihnă, recreere și agrement.

Turismul cultural prezintă mari posibilități de atracție pentru turiștii străini prin integrarea valorilor de patrimoniu cultural național în cel european și mondial (menționez în stirile clasificate de UNESCO și având semnificații internaționale – atribuirea premiului „Pomme d’Or” de către Federația Internațională a Ziărilor și Scriitorilor de Turism). Revelator în privința potențialului cultural al zonei este faptul că în presa germană se vehiculează sloganul „Bucovina – țara celor 1000 de biserici”, atrăgând atenția asupra dezvoltării deosebite a *turismului ecumenic și de pelerinaj*.

În plus, o atracție deosebită a zonei o constituie numeroasele *activități artizanale* ce au loc aici: pictarea icoanelor (cca. 15 artiști plus maicile de la menționările), încondeierea ouălor (60 de ateliere de artizanat), meșteșugul lemnului (10 artiști care fabrică butoaie, 52 sculptori în lemn, un fabricant de instrumente muzicale tradiționale), olărit (în special olăritul cu argilă neagră, cunoscut în întreaga lume), sculptura în piatră, esutul și lucrăturile din piele, blănișe, măști populare.

Turismul balnear este relativ dezvoltat, dar necesită multe îmbunătățiri pe linia modernizării bazei materiale. Municipiul Vatra Dornei, declarat stațiune turistică și dezvoltat în special prin turism, datorită stațiunii balneoclimaterice și a izvoarelor de apă minerală (carbogazoase, hipotone, termale, bicarbonate sodice, calce și magnezice, feruginoase), cu multiple calități terapeutice, precum și a nămolului de turbă din Tinovul Mare. Indicațiile terapeutice sunt de profilaxie, pentru tratament curativ și de recuperare, afecțiuni ale aparatului cardio – vascular, afecțiuni ale aparatului locomotor, pentru boli asociate etc.

Turismul rural, formă particulară de turism, mai complexă, cuprinzând atât activitatea turistică propriu-zisă (cazare, pensiune, circulație turistică, prestare de servicii suplimentare), cât și cea economică (de regulă agricolă), găsește în satele bucovinene premise favorabile de dezvoltare.

Spațiul rural dispune de un bogat potențial turistic care există atât în zonele montane, cât și în cele submontane.

Pe lângă monumentele istorice și naturale interesul turistic este crescut de existența unor valoroase resurse în câmpul biodiversității. Acțiunea de atragere a satelor care dispun de potențial natural, cât și cultural – spiritual, în cadrul rețelelor de turism intern și

² Date preluate din lucrarea „Strategii și politici de marketing în cazul produsului turistic Bucovina”, conf. univ. Alexandru Nedelea, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava

internațional este în permanent progres pe teritoriul judeului. Astfel, au apărut ONG-uri care se ocupă de asemenea activități, cum sunt: Agenția Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural – ANTREC, Federația Română de Dezvoltare Montană și Rurală – FRDMR, Asociația ”GEC Bucovina” etc.

Turismul de tranzit necesită îmbunătățiri multiple legate de modernizarea și extinderea căilor rutiere și feroviare, cât și a serviciilor aferente.

Turismul pentru vânătoare și pescuit, ca și cel pentru practicarea sporturilor nautice necesită a fi promovat având în vedere potențialul existent - cinegetic, piscicol și hidrografic.

Turismul pentru echitație beneficiază de existența a două herghelii: la Răduși și Lucina.

Turismul pentru sporturi de iarnă este practicat în zona municipiilor Câmpulung Moldovenesc și Vatra Dornei, dar acesta poate cunoaște o extindere mult mai mare.

Turismul extrem se poate desfășura într-un mediu în care condițiile geografice sunt favorabile (peisaje naturale atractive, obiective naturale originale etc.). Ca parte componentă a turismului în general, turismul extrem este sinonim cu turismul de aventură, cuprinzând activități specifice: alpinismul, parapanta, navigația, călătoriile cu mijloacele motorizate, snowboarding extrem, caving, etc. Municipiile Bucovinei oferă excelente condiții pentru practicarea unor activități ce încheie turismul de aventură. În perioada verii, Municipiile Suhard, Giumalău și Călimani, află în jurul stațiunii Vatra Dornei sunt pe placul celor care doresc să facă drumeții sau să se deplaseze cu bicicletele pe traseele montane de creastă, sport cunoscut sub numele de mountain – biking. În zona Dornelor se pot organiza, de asemenea, activități specifice sporturilor extreme și turismului de aventură cum ar fi: river – rafting-ul, mountain – biking – ul. Un alt sport extrem practicat la Vatra Dornei este parapanta, datorită condițiilor deosebite oferite de Municipiile Suhardului, în special în Vârful Ouorul, care este considerat unul dintre cei mai prielnici pentru practicarea sporturilor aeronautice, în special a parapantei și deltaplanului.

Alpinismul este practicat mai ales în Călimani, Rarău – Giumalău, Suhard, atât vara, cât și iarna. Escalada sportivă începe în luna mai și se termină în octombrie. Sezonul de ice – climbing (escalad sportiv pe gheață) în cascada Zugreni și culoarele învecinate, începe în decembrie și se termină în martie.

Traversarea tiroliană (lansarea asigurat, pe coardă întinsă între 2 puncte fixe – pereți de stânc, copaci, maluri etc.), alături de rapel (coborâre controlat pe coardă asigurat pe lângă un perete de stânc) sunt alte activități sportive extreme ce pot fi practicate în zonă.

Rafting-ul (lb. englez – whitewater rafting – rafting de apă albă) este una dintre cele mai rapid dezvoltate activități sportive și de agrement în aer liber și presupune coborârea într-o barcă gonflabilă a unui râu cu apă repede. Alături de acesta, whitewater kayaking (creek kayaking – parcurgerea unor râuri de munte cu debite mari, pe distanțe cuprinse între 50 m, până la câteva sute; rodeo kayaking se face aproape static, pe porțiuni mici de râu, cu vârtejuri, valuri mari pe care se fac figuri acrobatice) se poate practica pe râurile din zona Depresiunii Dornelor. Alte forme de turism extrem care ar putea fi practicate în județul Suceava sunt: orientarea (utilizând hărți, busole, fenomenele meteo și astrologice, reperele naturale etc.), paintball (luptă simulată între două echipe pe dotate cu arme speciale ce lansează bile cu vopsea), supraviețuirea (în situații de război, în condiții ostile), caving (incursiune ghidată în peșteri, orientare și depășirea unor variate obstacole).

Turismul de congrese și reuniuni se poate intensifica, utilizând infrastructura turistică îmbunătățită a unor orașe ca Suceava, Gura Humorului, Câmpulung Moldovenesc, Vatra

Dornei, zona având atuuri mari pentru a fi inclus în oferta turistic național și internațional pentru acest tip nou de turism.

Turismul de recreere, odihnă și agrement trebuie extins prin amenajări mai ales în zona periurbană. Declarația municipiului Câmpulung Moldovenesc și a orașului Gura Humorului ca stațiuni turistice de interes național, a deschis posibilitatea reorientării finanțării pentru dezvoltarea spațiilor de odihnă și agrement.

Turismul de vânatoare/ cinegetic este practicat pe teritoriul județului Suceava datorită condițiilor deosebit de favorabile existente.

2.4. Analiza SWOT a turismului din județul Suceava

În cadrul sistemelor sociale și economice în alegerea fenomenelor, previziunea și reacția la mediul extern, concomitent cu receptivitatea față de acțiunile și de capacitatea de a proiecta strategiile și procesele organizaționale, se poate realiza printr-o investigație bazată pe analiza SWOT.

SWOT este un acronim provenit de la Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats, adică puncte tari (atuuri), puncte slabe (carențe, slăbiciuni, deficiențe), oportunități și riscuri.

Ca urmare a efectuării unei analize SWOT a activității turismului din județul Suceava, s-au identificat următoarele:

1. Cadrul natural	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Poziția geografică – peisaje naturale atractive; • Relief foarte variat – o zonă naturală deosebită; • Floră, faună diverse; • Resurse naturale (ale solului și subsolului) bogate; • Ecosistem, rezervații naturale; • Existența arealelor turistice (zone) deosebite; • Posibilitatea de a practica diverse tipuri de turism pe toată perioada anului (în toate anotimpurile). 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența valorificării și dezvoltării potențialului turistic de care dispune județul; • Insuficiența pregătirii de specialitate a unor lucrători din <i>industria ospitalității</i>; • Insuficiența comunicării și coeziunii pentru realizarea unor obiective majore în domeniul turismului.
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unor noi stațiuni turistice: Câmpulung Moldovenesc, Cacica, Botu (stațiune etnografică); • Susținerea proiectelor care introduc valoare turistică, obiective și evenimente culturale și spirituale din Bucovina; • Încurajarea dezvoltării unor noi forme de turism (de exemplu turismul științific, de aventură). 	<ul style="list-style-type: none"> • Condițiile meteo aspre (verile reci și ploioase, iernile geroase cu precipitații abundente); • Lipsa marcii turistice „Bucovina” care să fie un produs complex, să valorifice în totalitate potențialul de care dispune zona și atracțiile culturale și tradiționale.

2. Potențialul turistic	
Puncte tari	<i>Puncte slabe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Existența monumentelor istorice (mănăstirile din Bucovina); • Existența „celor 1000 de biserici”; • Existența muzeelor; • Existența caselor memoriale; • Valorificarea spațiului multicultural și multi-etnic, cu un bogat trecut istoric. 	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea insuficientă a unor obiective turistice (număr redus de centre de informare turistică, lipsa materialelor promoționale de tipul broșurilor oferite gratuit în unitățile de cazare, lipsa unor ghiduri culturale din care turistul să poată afla activitățile și evenimentele culturale ce se desfășoară pe parcursul sejurului său); • Lipsa organizării evenimentelor care să pună în evidență tradițiile și obiceiurile din regiune; • Măsuri insuficiente luate pentru păstrarea monumentelor istorice și culturale; • Ofertă de agrement insuficient – agenții economici din domeniu nu dispun de echipamente de recreere și practicare a sporturilor accesibile turiștilor.
Oportunități	<i>Riscuri</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Constituirea Parcului Național Regional al Mănăstirilor din Bucovina; • Restaurarea monumentelor istorice, mănăstiri și refacerea unor obiective turistice de mare interes (Cazinoul de la Vatra Dornei); • Crearea unei Burse de turism la Suceava; • Incluziunea unor case de vacanță (pensiuni agroturistice) în rețeaua de agenți de turism din România și în rețelele europene profesionale. • Încurajarea unor noi forme de turism și valorificarea moștenirii istorice, culturale, spirituale și de tradiție. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială pe fondul accentuării lipsei de încredere a populației în redresarea economică a țării; • Degradarea monumentelor de artă și arhitectură; • Lipsa de colaborare între regiuni pentru dezvoltarea turismului (promovarea unui turism care să includă zona Maramureș și Bucovina).
3. Infrastructura	
Puncte tari	<i>Puncte slabe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Drumul european E85; • Aeroportul Suceava – Salcea; • Rețeaua feroviară; • Crearea capacităților de cazare (pensiuni, hoteluri, moteluri) cu respectarea standardelor 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea coridorului european est-vest; • Infrastructură rutieră modernizată (se află sub standardele minime acceptate); • Rețele de alimentare cu gaze, apă potabilă și canalizare slab dezvoltate,

<p>internationale.</p>	<p>mai ales în mediul rural;</p> <ul style="list-style-type: none"> • infrastructura de sănătate și educație insuficient modernizat ; • infrastructura pentru drumuri (drumuri forestiere, cărări de munte) nesemnificate și neîntreținute corespunzător (marcaje corespunzătoare); • slabă dezvoltare a infrastructurii turistice, lipsa magazinelor cu articole de specialitate pentru turiști (suveniruri, hărți, ghiduri, pliante).
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii aeriene; • Modernizarea, extinderea și refacerea infrastructurii de transport rutier; • Extinderea și modernizarea infrastructurii de mediu; • Realizarea unor proiecte de infrastructură în cadrul Euroregiunii Prutul de Sus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea scăzută a populației din regiune de a prelua costuri specifice de utilizare și întreținere a infrastructurii reabilitate, modernizate sau construite, datorită posibilităților materiale și financiare reduse; • Furnizarea anumitor tipuri de servicii din infrastructura de utilități implică costuri foarte ridicate; • Insuficienta colaborare între administrațiile publice locale și județene pentru promovarea unor mari proiecte de interes județean sau național.
4. Mediul	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • existența resurselor necesare de apă potabilă în majoritatea localităților, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ; • dotarea laboratorului APM Suceava cu tehnic performant de monitorizare a mediului; • poluare scăzută a aerului în județ, datorită închiderii/retehnologizării unor agenți poluatori; • utilizarea la scară redusă a pesticidelor și îngrășămintelor chimice, cu efecte favorabile asupra dezvoltării unei agriculturi ecologice; • posibilitatea de a crea capacități de producție care să producă și valorifice produsele ecologice. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poluarea atmosferică și nivel crescut de zgomot în localitățile urbane, datorită traficului rutier; • Poluarea apelor de suprafață și subterane ca urmare a inexistenței/insuficienței capacității de epurare a apelor reziduale în stațiile de epurare; • Inexistența sistemelor centralizate de alimentare cu apă în mediul rural și gradul de uzură avansat al rețelelor de distribuție apă potabilă din zonele rurale; • Colectarea neselectivă a deșeurilor și lipsa sistemelor de colectare a acestora în zonele rurale; • Creșterea gradului de eroziune a solului datorită posibilităților reduse de efectuare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> Existența unor programe cu cofinanțare internațională orientate direct pentru protecția mediului și a naturii (LIFE, ECOLINKS, REC, GEF și altele); Dezvoltarea parteneriatelor în vederea derulării proiectelor de mediu; Posibilitatea finanțării/cofinanțării de la Fondul de Mediu a unor proiecte prioritare de mediu; Elaborarea și respectarea măsurilor cuprinse în Planul Local de Acțiune pentru Protecția Mediului al județului Suceava. 	<ul style="list-style-type: none"> Fonduri insuficiente destinate protecției mediului; Continuarea defrișărilor necontrolate cu efecte asupra poluării aerului, eroziunii solului; Depozitarea necontrolată a deeurilor în mediul rural; Existența unor zone predispuse la dezastre naturale (alunecări de teren, inundații) și lipsa măsurilor de risc a localităților.
5. Mediul de afaceri	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Cifra de afaceri din domeniul hotelier, restaurante, agenții de turism este realizată de IMM-uri cu activitate în acest domeniu; Finalizarea procesului de privatizare (agenții economici din domeniul turismului și desfășurarea activității numai în domeniul privat). 	<ul style="list-style-type: none"> Mediul fiscal și legislativ instabil; Asigurarea resurselor financiare bugetare (de către autoritățile locale în vederea facilitării accesului de finanțări rambursabile sau nerambursabile); Insuficienta colaborare între universitate (Facultatea de Turism) și agenții economici cu activitate în domeniul turismului.
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> Crearea Centrului de afaceri (expozițional) „Bucovina” de lângă Aeroportul Suceava; Posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri ca rezultat al construcției parcurilor industriale și a incubatoarelor de afaceri; Dezvoltarea IMM-urilor în domeniul serviciilor. 	<ul style="list-style-type: none"> Modificările legislative repetate (inclusiv cele fiscale); Slaba competitivitate a firmelor din județ, comparativ cu cele din statele UE; Blocajele financiare care se produc periodic; Gradul redus de asociativitate și cooperare a IMM-urilor.
6. Cercetarea, inovarea tehnologică și IT, crearea societății informaționale	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Existența centrului universitar (preocupări în cercetare, invenție, inovare tehnologică, informatizare și promovarea societății informaționale); Existența Bncii de Gene; Existența Stațiunii de Cercetare și Dezvoltare Agricol Suceava, 	<ul style="list-style-type: none"> Insuficienta finanțare a sectorului de cercetare-inovare, IT; Insuficienta colaborare între mediul academic, instituțiile specializate și cercetare și agenții economici cu privire la folosirea rezultatelor activității de cercetare și de transferul

Sta iunii de Cercetare și Dezvoltare în pomicultur F Iticeni, Sta iunea pentru Cercetare în cultura molidului – Câmpulung Moldovenesc.	tehnologic.
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea transferului de tehnologie prin parcurile tehnologice și de soft realizate în cadrul programelor cu finanțare externă; Dezvoltarea într-un ritm accelerat al comerțului electronic și a pieței e-business; Dezvoltarea societății informaționale prin convergența canalelor de comunicații; Prezența pe piață a unor firme de IT din Europa și SUA care promovează cele mai avansate tehnologii. 	<ul style="list-style-type: none"> Migrarea forței de muncă calificate și specializate din cercetare-inovare către alte țări care oferă un salariu motivant; Costurile ridicate privind accesul la tehnologie pe plan mondial și care pot genera noi decalaje.
7. Dezvoltarea rurală	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Producția agricolă; Producția silvică; Producția cinegetică; Existența centrelor de recoltare și valorificare a fructelor de pădure, a ciupercilor. 	<ul style="list-style-type: none"> Pondere ridicată a populației concentrate în mediul rural; Exploatarea agricolă se realizează pe loturi de dimensiuni mici, ceea ce conduce la un grad de valorificare redus; Utilajele din parcurile agricole existente la nivelul comunelor sunt insuficiente având un grad de uzură avansată și nu sunt performante.
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> Acordarea de facilități pentru asocierea de întreprinderi de terenuri agricole, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; Creșterea producției agricole datorită folosirii substanțelor fertilizatoare ecologice; Valorificarea potențialului silvic și cinegetic de care dispune județul. 	<ul style="list-style-type: none"> Slabă competitivitate a firmelor de profil din județ cu cele din statele membre ale UE; Acces redus la credite pentru dezvoltarea rurală; Acces redus la granturi nerambursabile, la activități desfășurate în mediul rural, deoarece nu sunt preluate informațiile.
8. Resurse umane	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Pondere ridicată a populației tinere; Facultatea de turism; Școala de arte și meserii; Ospitalitatea tradițională a proprietarilor și a personalului care 	<ul style="list-style-type: none"> Colaborarea deficitară între actorii de pe piața turistică; Pondere ridicată a populației din mediul rural care nu are posibilitate materială de a dezvolta o activitate în

<p>desf oar activit i în domeniul turismului;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preocuparea autorit ilor locale pentru dezvoltarea acestui sector de activitate. 	<p>acest domeniu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa centrelor de instruire-consiliere sau a centrelor de servicii integrate de consultan pentru persoanele interesate s desf oare activit i în acest domeniu.
Oportunit i	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea Planului Regional de Ac iune pentru Înv mântul Profesional i Tehnic (PRAI) 2004 - 2011; • Constituirea Consor iului Regional N - E pentru dezvoltarea înv mântului profesional i tehnic TVET i a înv mântului universitar tehnic; • Consolidarea rela iilor de parteneriat între to i operatorii turistici de zon i organiza iile neguvernamentale cu activitate în domeniul turistic; • Crearea unor parteneriate cu organisme sau investitori str ini în sectorul turistic; integrarea în programele finan ate de Uniunea European . 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba capacitate a firmelor de consultan din jude ; • Nepreg tirea i neutilizarea corespunz toare a for ei de munc prin programe de integrare pe pia a muncii; • Migra ia for ei de munc calificate spre alte zone sau alte state.

Probleme critice care influen eaz asupra activit ii turistice:

1. Destina ia turistic Bucovina est inclus în 80-90% din circuitele turistice din România, îns , în general, este considerat o zon de tranzit deoarece durata medie de edere a turi tilor aici este de 1,5 nop i;
2. Lipsa unei m rci turistice "Bucovina";
3. Raportul dintre pre ul produselor turistice i calitatea serviciilor prestate;
4. Lipsa unei politici eficiente de promovare a Bucovinei;
5. Lipsa centrelor de informare i promovare a Bucovinei;
6. Preocup ri reduse în dezvoltarea micilor me te uguri artizanale i a re elei de distribu ie de produse artizanale specifice;
7. Situa ia infrastructurii rutiere i de comunica ie.

Capitolul 3.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE ȘI PROMOVARE A TURISMULUI ÎN JUDEȚUL SUCEAVA

3.1. Scopul și obiectivele strategiei

În elaborarea Strategiei de dezvoltare și promovare a turismului în județul Suceava s-a pornit de la conceptul de dezvoltare durabil, principiu care stă la baza întregii creșteri economice și sociale prevăzute în Programul de Guvernare pentru perioada anilor 2005 - 2008. Acest concept implică asigurarea unui echilibru optim între creșterea economică și conservarea / reconstrucția cadrului natural, menită să asigure o dezvoltare armonioasă, capabilă să satisfacă atât cerințele actuale, cât și cele de perspectivă, având ca obiectiv final armonizarea dintre beneficiile pe termen scurt ale mediului de afaceri și beneficiul pe termen lung al întregii societăți.

Totodată, s-a pornit de la necesitatea creșterii unei *marci turistice Bucovina*, care să fie promovată printr-un Program Național de Marketing și Promovare a Bucovinei.

Scopul acestei strategii este :

- de elaborare a unui document al cărui conținut să cuprindă acțiuni care să fie incluse în Strategia Națională de dezvoltare și promovare a turismului ;
- de a construi argumente pentru ca decidenții politici locali (primari, președinții Consiliului județean), parlamentarii județeni, să implementeze acțiunile cuprinse în strategie, fie să întreprindă acțiuni privind modificările legislative ce se impun ;
- de a pune în valoare bogățiile generate de o moștenire naturală și culturală autentică ;
- de a dezvolta o industrie turistică de piață, originală și profitabilă, care să aibă un impact pozitiv asupra mediului ;
- de a crește numărul de locuri de muncă și gradul de profesionalism în industria turistică ;
- de a promova interesul pentru parteneriatul public / privat și pentru acțiunile de voluntariat ale societății civile în dezvoltarea și promovarea turismului în județul Suceava ;
- de a stabili direcții clare de acțiune a turismului pentru următorii ani ;
- de a reprezenta interesele unui segment mare de cetățeni, oameni de afaceri, asociații și fundații, etc. care sunt implicați direct sau indirect, în dezvoltarea turismului în județ .

Obiectivul general al strategiei constă în dezvoltarea turismului în zona Bucovinei – factor esențial pentru creșterea standardului de viață a populației din județul Suceava.

Obiectivele specifice sunt :

1. Îmbunătățirea infrastructurii turistice în județul Suceava;
2. Creșterea afluxului de turiști în Bucovina;
3. Asigurarea utilizării durabile a resurselor naturale și valorificarea tradițiilor etno-culturale;
4. Protejarea, păstrarea și îmbogățirea patrimoniului;
5. Creșterea calității serviciilor oferite turiștilor;
6. Crearea unei *marci turistice Bucovina*;
7. Promovarea unor proiecte turistice cu finanțare externă ;

8. Promovarea parteneriatului și a voluntariatului;
9. Promovarea județului Suceava ca destinație turistică.

3.2. Analiza așteptărilor turiștilor și a cerințelor de înțineri de unități de cazare turistică

O situație a structurilor de primire turistică clasificate din județul Suceava este prezentată în anexa nr. 4.

Pentru cunoașterea priorităților în dezvoltarea și promovarea turismului în județul Suceava, cerințele și așteptările turiștilor, dar și nevoile de înțineri de unități de cazare turistică, au fost elaborate două chestionare, care au fost distribuite prin acțiunile de voluntariat ale membrilor Asociației GEC Bucovina: anexa nr. 5 – chestionar pentru turiști și anexa nr. 6 – chestionar pentru unitatea de primire.

Rezultatele **chestionarelor completate de turiști** sunt sintetizate mai jos:

1. Turiștii au aflat, de cele mai multe ori, despre locurile în care au poposit, de la prieteni și colegi (30%), apoi de pe paginile de internet (25%), din reclame sau întâmplător.

2. Cei mai mulți turiști (2 treimi) nu sunt pentru prima dată în Bucovina.

3. Cele mai frecvente sejururi sunt de 2-3 zile (40%), sau de 4-7 zile (36%).

4. Majoritatea opțiunilor turiștilor privind scopul sejurului sunt pentru vizite la muze și obiective turistice (32%) și odihnă, recreere (31%).

5. Zona Bucovina a fost aleasă de turiști pentru cadrul natural (25% din preferințe), potențialul cultural și istoric (17% și respectiv 18% din preferințe) și ospitalitatea gazdelor (16% din preferințe).

6. Cele mai apreciate servicii au fost, în ordine: cazare, masă și ospitalitatea gazdelor. De asemenea a fost apreciat cadrul și istoric (locul 4 în ordinea preferințelor).

7. Serviciile turistice care nu au fost pe măsura așteptărilor:

- transportul în zonă și starea rețelei rutiere precum și în unele cazuri, puține cazare și masă.

8. Alte servicii de care ar dori să beneficieze turiștii sunt; în această ordine:

- drumurile și excursii în zonă (în cele mai multe cazuri);
- îmbunătățirea transportului în zonă și a rețelei rutiere;
- asigurarea și diversificarea informațiilor turistice în unele zone.

9. Un procent de 75% din turiștii intervievați doresc să revină în Bucovina.

10. Majoritatea turiștilor provine în principal din marile orașe ale țării dar și din unele țări din Europa: Germania, Franța, Anglia etc, deși interviul nu a fost realizat în perioada sezonului turistic.

Cei mai mulți turiști intervievați au vârsta cuprinsă între 40- 50 de ani (35%), 23% între 20 și 30 de ani și același procent pentru vârsta cuprinsă între 30 și 40 de ani.

Totodată, 61% dintre turiștii care au răspuns la întrebări au studii superioare. Același procent, de 61%, sunt de sex masculin, iar 64 % sunt căsătoriți.

Rezultatele chestionarelor completate pentru **unitatea de primire** sunt sintetizate mai jos:

Prin chestionarea cu 13 întrebări a 54 de unități de primire turistică (de tipul hotel, pensiune, cabana), din județul Suceava, un număr de 35 de unități nu și-au declarat categoria, 12 unități sunt clasificate a fi de 2 stele, 2 sunt de o stea, o pensiune este de 2 margarete și Hotel Oil Suceava de categoria I.

Din cele 54 unități de primire turistică, în gama de servicii oferite clienților, 31 au în dotare restaurante, 41 oferă mese la cerere, 36 oferă pensiune completă, 3 au în dotare piscină și saună, 46 de unități posedă parcuri, 5 au magazine și saloane de coafură și frizerii, iar 15 dintre acestea oferă și alte servicii.

Dintre programele oferite turiștilor în timpul unui sejur, din unitățile chestionate, 29 organizează vizite la obiective turistice, 26 drumeții, 23 sunt active în timpul evenimentelor culturale, 7 oferă lecții de schi, 23 organizează excursii prin împrejurimi, 27 promovează datinile și obiceiurile tradiționale, 20 propun clienților participarea la treburile gospodărești, iar 3 oferă alte servicii turistice.

Un număr de 35 unități de primire turistică nu întâmpină dificultăți în găsirea personalului calificat în unitatea pe care o reprezintă, iar restul, în număr de 19, întâmpină dificultăți în acest sens.

În toate unitățile de primire turistică chestionate există cel puțin un angajat care știe o limbă străină.

Cerintele cele mai frecvente ale turiștilor se referă la condițiile de cazare (35), oferta gastronomică specifică zonei (34), drumețiile organizate (22), evenimentele culturale (9), vizite la obiective turistice (28), excursii (29), datini și obiceiuri (26).

Pentru promovarea unui turism pentru toate anotimpurile, cele 54 de unități au fost întrebată în care perioadă a anului sunt cel mai solicitate, la care 5 dintre acestea au bifat primăvara, 37 – vara, 18 – toamna și 30 – iarna.

Față de anul 2004 numărul de turiști români a crescut în 23 din cele 54 de unități, a scăzut în 15 unități și a rămas la fel în 16 unități de primire turistică. Se preconizează o creștere a numărului de turiști români în 26 unități de cazare, o scădere în 7 unități și va rămâne același în 21 de unități.

Față de anul 2004, numărul de turiști străini a crescut în 25 de unități, a scăzut în 14 și a rămas același în anul 2005 în 15 unități turistice. Se preconizează o creștere a turiștilor străini la un număr de 31 unități, o scădere la 5 unități și va rămâne la fel în 18 unități de cazare.

Numărul de înnoptări, față de anul trecut, a crescut în 17 unități de cazare, a scăzut în 14 și a rămas același în 23 de unități turistice.

La un număr de 11 unități turistice a crescut sejurul, la 12 a scăzut sejurul și la 31 a rămas același.

Marketingul celor 54 de unități de primire turistică se realizează prin reclamă în mass media, prin pliante, broșuri, panouri stradale, agenții și târguri de profil.

Unitățile chestionate urmează să promoveze un turism variat prin: drumeții, excursii, vizite la obiective turistice (muzee, mănăstiri), gastronomie tradițională, amenajarea unor pârtii de schi în zonele specifice acestui sport, dotarea cu saună și piscină.

În județul Suceava, turiștii sunt atrași de cadrul natural, gastronomia tradițională, mănăstirile Bucovinei și alte obiective turistice.

Din punctul de vedere a celor chestionați, autoritățile centrale și locale, se pot implica în promovarea turismului prin: îmbunătățirea infrastructurii, facilități fiscale, investiții, darea în folosință a unui transport modern, crearea unor centre județene de informare mai active în acest sens pe plan național și internațional.

Pe baza acestor chestionare, a analizei SWOT a turismului din județul Suceava, a posibilităților de turism și oportunităților de investiții extrase din documentarul privind datele generale despre localitățile județului Suceava, precum și din oferta turistică, de vânzare și pescuit, a fost întocmit un **Plan de acțiuni al Strategiei de dezvoltare și promovare a turismului în județul Suceava.**

3.3. Plan de acțiuni
Strategia de dezvoltare și promovare a turismului în județul Suceava

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
Îmbunătățirea infrastructurii rutiere necesare în zonele turistice în județul Suceava	Realizarea infrastructurii rutiere necesare în zonele turistice ale județului	2006 -2010	Crearea infrastructurii rutiere în zonele turistice	Consiliile locale, Consiliul județean	Bugetele locale, bugetul județean	Lungimea drumurilor reabilitate; Lungimea rețelei utilităților realizate/modernizate
	Identificarea / amenajarea, modernizarea/ extinderea zonelor de agrement și a spațiilor de recreere din cadrul localităților rurale	2006 - 2007	Realizarea unor zone de agrement	Primăriile localităților	Bugetele locale	Crearea de noi spații de recreere și agrement
	Reabilitarea / modernizarea parcurilor și a zonelor de agrement din localitățile urbane	2008	Realizarea unor zone de agrement	Consiliul județean, cons. locale, parteneriate public/privat	Bugetele proprii ale organizațiilor implicate	Extinderea spațiilor verzi și a zonelor de agrement
	Reamenajarea zonelor de agrement " Lunca Dornei" și " Runc" din mun. Vatra Dornei	-	Realizarea unor zone de agrement	Primăria Vatra Dornei, parteneriat public/ privat	Buget local - 500 mii euro	Extinderea zonelor de agrement
	Realizarea proiectului " Sport extrem la Vatra Dornei"	2006	Dezvoltarea turismului extrem	Primăria Vatra Dornei, parteneriat public/ privat	Buget local - 50 mii euro	Atragerea turiștilor care practică sporturi extreme
	Realiz. proiect. " Consolidare și amenajare Cazinou balnear din Vatra Dornei și repunerea în circuitul turistic"	2008	Refacerea clădirii	Ministerul Culturii, Primăria Vatra Dornei	Bugetul Ministerului Culturii, Bugetul Primăriei Vatra	Introducerea în circuitul turistic

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
					Dornei, parteneriat public/privat	
	Semnalizarea rutieră corespunzătoare a obiectivelor turistice și unităților de cazare	2006 - 2007	Facilitarea identificării în teren a obiectivelor turistice	Inspectoratul județean de Poliție, Primării localităților	Fonduri din bugetele locale și regionale	Marcarea în primul an a min. 50% din obiective, cu încheierea acțiunii în anul următor
	Realizarea / modernizarea / extinderea rețelelor și a instalațiilor de alimentare cu apă potabilă în mediul rural	2008	Crearea infrastructurii de utilități în mediul rural	Consiliul jud., Consiliile locale	Bugetele organizațiilor implicate – 10153,4 mii euro	Dezvoltarea turismului ecologic în mediul rural
	Realizarea / modernizarea / extinderea rețelelor și instalațiilor de canalizare - epurare în mediul rural	2008	Crearea infrastructurii de utilități în mediul rural	Consiliul jud., Consiliile locale	Bugetele organizațiilor implicate – 4.223,5 mii euro	Dezvoltarea turismului ecologic în mediul rural
	Execuția / reabilitarea infrastructurii de utilități de mediu în zonele cu potențial turistic	2008	Crearea infrastructurii de utilități de mediu în zonele turistice	Consiliul județean, cons. locale, parteneriate public/privat	Bugetele proprii ale organizațiilor implicate	Dezvoltarea turismului în toate zonele cu potențial
	Amenajarea de spații de parcare în zonele de campare și realizarea de amplasamente pentru stocarea temporară a deeurilor	2008	Facilitarea parcurii autoturismelor în zonele de campare	Consiliul județean, cons. locale, parteneriate public/privat	Bugetele proprii ale organizațiilor implicate	Creșterea nr. de zone de campare care oferă condiții corespunzătoare pentru parcare și colectare de deuri
	Realizare/ modernizare rețele de utilități în cadrul taberelor colare	-	Elevii ce participă la taberele colare	Autoritățile adm. publice, Inspectoratul colar județean	Bugetele proprii ale organizațiilor implicate	Creșterea interesului copiilor și elevilor pentru taberele colare

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
Creșterea aflului de turiști în Bucovina	Elaborarea calendarului anual al evenimentelor: festivaluri, târguri, hramuri, etc.	anual	Facilitarea accesului turiștilor la evenimentele stabilite la date fixe care au loc în jude	Direcția pentru Cultur, Cultură și Patrimoniul Cultural Național Suceava; Primării	Bugetele instituțiilor implicate	Creșterea nr. de turiști ce participă anual la manifestările tradiționale organizate. Bugetele proprii ale organizațiilor implicate
	Inventarierea tuturor centrelor de informare turistic existente pe teritoriul judeului	30 iunie 2006	Centrele de informare existente	Primării, ANTREC, ONG-uri	Bugetele instituțiilor implicate	Cunoașterea centrelor de informare existente
	Înființarea unor centre/puncte de informare turistic în comunele limitede de jude, localitățile de graniți în localitățile cu potențial turistic ridicat	2006 - 2008	Facilitarea accesului turiștilor la informații turistice	Primăriile pe teritoriul cunoscut	Bugetele locale	Informarea corectă a turiștilor
Asigurarea utilizării durabile a resurselor naturale și valorificarea tradițiilor etno-culturale	Educația ecologică a comunităților locale	2006-2010	Accesul publicului la programe educative	ONG-urile, APM – Suceava, Inspectoratul școlar Județean, Universitatea Ștefan cel Mare	Bugetele instituțiilor implicate	Protejarea ecologică a mediului
	Popularizarea legislației de mediu și creșterea nivelului educațional	2006-2010	Facilitarea cunoașterii de mediu	APM – Suceava, Primării, Universitatea Ștefan cel Mare, Inspectoratul școlar județean	Bugetele instituțiilor implicate	Cunoașterea legislației de mediu de un număr mare de cetățeni / locuitori
	Antrenarea agenților de turism în conservarea și întreținerea mediului, ca	2006-2010	Agențiile de turism	Agențiile de turism, ONG-urile, APM -	Bugetele instituțiilor implicate	Creșterea numărului de turiști care au grijă de mediu

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
	element de bază al ofertei turistice.			Suceava		
	Crearea unor rețele de expoziții cu vânzare a artizanatului bucovinean	2006 -2010	Promovarea produselor de artizanat	Agenți economici; ATCOM; FEDERALCOOP	Fonduri proprii	Asigurarea de souveniruri cu specific local pentru turiști
Protejarea, pstrarea, îmbogățirea patrimoniului	Stabilirea listei extinse de obiective turistice care vor beneficia de fonduri pentru reparații, renovare, restaurare, dotare, modernizare, cu identificarea surselor de finanțare	2006 - 2007	Monumentele istorice	Ministerul Culturii și Cultelor, Direcția judeeană pentru Cultură, Culturii Patrimoniu Cultural Național; Primării	Bugetele instituțiilor implicate	Cunoașterea priorităților necesarului de fonduri
	Stimularea evenimentelor culturale naționale și internaționale	2006-2010	Pstrarea tradițiilor culturale	Direcția pentru Cultură, Culturii Patrimoniu Cultural Național, Primării	Bugetele instituțiilor implicate	Număr crescut de evenimente culturale
Creșterea calității serviciilor oferite turiștilor	Organizarea de cursuri de perfecționare și pregătire în : marketing, gastronomie, comportament, ghizi specializați, legislație etc.	2006 - 2010	Operatori ANTREC și firme de turism	ANTREC, AJOFM, ONG-uri, instituții specializate de formare; Universitatea Ștefan cel Mare	Fonduri proprii (firme și asociații); fonduri externe în cadrul unor programe	Creșterea numărului de persoane specializate în domeniul turismului și a serviciilor turistice
	Pregătirea personalului cu o calificare medie, adaptat cerințelor turismului, prin clasele din cadrul liceelor,	2006 - 2013	Personalul ce va lucra în turism	Inspectoratul școlar judeean Suceava; AJOFM Suceava	Bugetele instituțiilor implicate	Formarea profesională personalului care lucrează în sfera

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
	cursuri postliceale și de recalificare prin Agenția judeeană de Formarea Forței de Muncă					serviciilor turistice
	Perfecționarea pregătirii personalului muzeistic în vederea efectuării unei activități moderne, adaptate cerințelor turiștilor	2007-2010	Ghidaj competent	Direcția pentru Cultur, Cultură și Patrimoniu Cultural Național, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților,	Bugetele instituțiilor implicate	Satisfacerea nevoilor de cunoaștere a turiștilor
	Perfecționarea pregătirii agenților economici implicați în turism, în special în tehnici de promovare a ofertei, studii de piață, marketing intern sau extern	2007-2010	Facilitarea pregătirii corespunzătoare a agenților economici	Camera de Comerț și Industrie Suceava, ANTREC	Bugetele instituțiilor implicate	Creșterea calității serviciilor turistice
	Impunerea unor standarde superioare de calitate a ofertei și serviciilor turistice, prin asistarea și stimularea ofertanților de servicii turistice	2006-2010	Prestarea unor servicii turistice de calitate	Camera de Comerț și Industrie a Județului Suceava, Oficiul de Protecție a Consumatorilor	Bugetele instituțiilor implicate	Creșterea calității serviciilor turistice
Crearea unei mărci turistice Bucovina	Înregistrarea mărcii turistice Bucovina la OSIM (logo, sigla, brand etc).	-	Promovarea unitară a zonei	ONG-uri interesate	Fonduri proprii	Inregistrarea mărcii la OSIM
	Crearea unui site a produselor turistice din Bucovina	-	Promovarea zonei	ONG-uri	Fonduri proprii	Difuzarea informațiilor turistice
	Identificarea unui număr restrâns de produse turistice	2006	Promovarea zonei	ANTREC	Fonduri proprii	Creșterea calității serviciilor oferite

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
	rurale pentru piața externă, originale și inedite					
	Întocmirea listei producătorilor autentici de artă tradițională din Bucovina	2006	Producătorii autentici	Directoria pentru Cultură, Cultură și Patrimoniul Național	Fonduri proprii	Cunoașterea meritelor artizanilor valoroși
	Elaborarea unor oferte unitare personalizate a Bucovinei, care să permită înerea turiștilor 6 nopți în zonă	2006 - 2008	Atragerea turiștilor în zonă	Agenciile de turism și unitățile de cazare turistică	Fondurile organizațiilor implicate	Creșterea numărului de înnoptări pe teritoriul județului, cu diversificarea ofertei turistice
	Identificarea / amenajarea/ reamenajarea unor structuri rustice de primire turistică	2007-2010	Protejarea tradiției	Agenciile economice, Primării	Bugetele instituțiilor implicate	Numărul de case care păstrează specificul tradițional
	Construirea de structuri de primire turistică cu arhitectură tradițională, atât interioare cât și exterioare, care să creeze o atmosferă specifică zonei	2007-2010	Protejarea tradiției	Agenciile economice, Primării	Bugetele instituțiilor implicate	Numărul de case care păstrează arhitectura tradițională
	Includerea în programul turiștilor, pe lângă vizitarea unor atracții culturale (mănăstiri, muzee, biserici, cetăți, etc.), a unor programe opționale cum ar fi: plimbări cu barca pneumatică pe Bistrița, echitașie la Lucina și Râduț, plimbări cu trăsuri cu cai la Suceava și Vatra Dornei.	2006-2010	Program turistic variat	Agenciile de turism	Fonduri proprii	Creșterea numărului de turiști
	Conceperea și promovarea unui voucher care să permită vizitarea mănăstirilor sau a	2006-2010	Practicarea unor preuri promoționale	Agenciile de turism	Fonduri proprii	Creșterea numărului de turiști

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
	mai multor muzee, la un preț promoțional.					
	Promovarea unor prețuri mici pentru pachete minime de servicii oferite de structurile de primire turistică din Bucovina.	2007-2010	Practicarea unor prețuri competitive	Agenții de turism	Fonduri proprii	Creșterea numărului de turiști
	Analiza și conceperea a noi produse turistice care să pună în evidență marca Bucovina.	2007-2010	Atracții turistice sporite	Camera de Comerț și Industrie, Agenții de turism; Unități de cazare; ANTREC	Fonduri proprii	Creșterea numărului de turiști
	Realizarea unui Centru de informare turistică Bucovina, în municipiul Suceava	2007	Facilitarea informării turiștilor	Autoritatea Națională pentru Turism; Primăria Suceava	Fondurile instituțiilor implicate	Informarea corectă și competentă a turiștilor
	Dezvoltarea colaborării cu celelalte centre de informare turistică din România pentru a promova și realiza circuite care să lege zone turistice vecine.	2006-2010	Practicarea unui turism diversificat	Agențiile de turism	Fondurile proprii	Creșterea interesului turiștilor pentru zonă
Promovarea unor proiecte turistice cu finanțare externă	Susținerea proiectelor care pun în valoare obiective turistice culturale – spirituale și tradiționale românești	2006-2010	Promovarea valorilor culturale și tradiționale	Direcția pentru Cultură, Cultură și Patrimoniu Cultural Național, Universitatea Ștefan cel Mare	Fonduri proprii, fonduri externe	Număr de proiecte cu finanțare externă
	Realizarea unor proiecte care să pună în valoare elemente de patrimoniu	2006-2010	Promovarea valorilor culturale și	Direcția pentru Cultură, Cultură și Patrimoniu	Fonduri proprii, fonduri externe	Număr de proiecte cu finanțare externă

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
	național cultural – istoric și de arhitectură tipic rural		tradiționale	Cultural Național, ONG, Universitatea Ștefan cel Mare		
	Promovarea unor programe turistice în domeniul turismului rural – bucurie tradițională cu produse agro – alimentare de tip ecologic, comunități locale care întrețin și practică vechi tradiții etnofolclorice, medicină naturist etc.	2006-2010	Promovarea valorilor culturale și tradiționale	Camera de Comerț și Industrie; ONG-urile; ANTRC; Universitatea Ștefan cel Mare; Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală	Fonduri proprii, fonduri externe	Număr de proiecte cu finanțare externă
Promovarea parteneriatului și a voluntariatului	Identificarea unor trasee montane pentru ciclism, pentru drumeții și agrement	2006	Diversificarea formelor de agrement	Primării, ONG-uri, ANTREC,	Bugetele organizațiilor implicate	Realizarea unor trasee montane pentru ciclism și agrement
	Realizarea de parteneriate între primării și operatorii de transport, pentru asigurarea mijloacelor de transport necesare pe traseele turistice, cu stabilirea unor trasee și orare atractive	2006 - 2010	Vizitatorii care utilizează mijloacele de transport în comun	Primării, operatorii de transport	Bugetele primăriilor și a operatorilor de transport	Creșterea ponderii nr. de vizitatori care utilizează mijloacele de transport în comun
	Participarea voluntarilor, membri ai unor ONG-uri la menținerea calității și acurateții peisajelor.	2006 -2010	Ecologizarea zonei	ONG-uri cu preocupări ecologice	Fonduri proprii	Dezvoltarea durabilă a zonei
	Realizarea de parteneriate pentru derularea proiectului ” Acasă la meșterii populari”	2006 -2010	Meșterii populari	Firme de turism, meșterii populari	Bugetele firmelor de turism	Vizite la atelierele meșterilor populari, cu promovarea

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
						îndeletnicirilor tradiționale
Promovarea profesionistă a judeului Suceava ca destinație turistică	Realizarea / actualizarea ofertei turistice a judeului Suceava	permanent	Turistici	Camera de Comerț și Industrie, ANTREC, Agenții de Turism, Direcția Silvică etc.	Bugetele organizațiilor implicate	Promovarea ofertei turistice a judeului
	Participarea firmelor de profil și a asociațiilor profesionale și patronale la manifestări promoționale specializate	2006 - 2010	Creșterea vizibilității externe a ofertanților de servicii turistice	ANTREC, Camera de Comerț și Industrie	Fonduri proprii (firme și asociații)	Participarea la minim 5 manifestări promoționale anuale
	Realizarea unor produse turistice complexe, cu promovarea de oferte combinate din alte zone	2006 – 2007	Agenții de turism, tour operatori străini, turistici	Autoritatea Națională pentru Turism, Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, ANTREC	Fonduri proprii (firme și asociații)	Creșterea numărului de turiști în zonă
	Realizarea unor ”excursii de ospitalitate”, cu participarea reprezentanților mass – media din țară și străinătate	2006 -2010	Atragerea atenției mass – media	Agenții de Turism, ANTREC, Autoritatea Națională a Turismului, Camera de Comerț și	Bugetele organizațiilor implicate	Promovarea imaginii Bucovinei

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Intenție	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
				Industria		
	Participarea la târguri de turism internaționale, cu organizarea unor seri bucovinene	2006-2010	Facilitarea cunoașterii de informații despre Bucovina	Camera de Comerț și Industrie, ANTREC	Bugetele organizațiilor implicate	Promovarea imaginii Bucovinei
	Elaborarea unor pliante, hărți turistice, CD-uri, materiale promoționale a turismului în Bucovina	2006 - 2010	Promovarea turismului	Agenții de Turism; ONG-uri; Primăriile etc.	Bugetele proprii ale organizațiilor implicate; fonduri externe prin promovarea unor proiecte	Creșterea interesului turiștilor de a vizita Bucovina
	Includerea ofertei turistice din Bucovina, în cataloagele marilor firme touroperatoare.	2007-2010	Promovarea turismului	Agenții de turism; Autoritatea Națională de Turism	Bugetele proprii	Creșterea interesului turiștilor de a vizita Bucovina
	Promovarea și introducerea în circuitele ecoturistice a parcurilor și rezervațiilor naturale	2006 -2010	Promovarea a noi locuri pentru turism	Primăriile și agențiile de turism interesate; Direcția Silvic Suceava, Academia Română, APM Suceava	Bugetele organizațiilor implicate	Creșterea atractivității turistice
	Realizarea unui punct electronic stradal de informare turistic pe baza unei aplicații soft de promovare turistică.	2007	Facilitarea cunoașterii obiectivelor turistice	Autoritatea Națională a Turismului; Primăria Suceava	Fonduri proprii	Număr de turiști care se informează
Modificarea și dezvoltarea cadrului juridic în vederea facilitării	Elaborarea și aplicarea normelor necesare pentru reglementarea dreptului la ajutorul de omaj în rândul cont	2007	Inițiativă legislativă		Buget	Creșterea gradului de stabilizare a forței de muncă de anul 2005

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Instrumente	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
atragerii turiștilor străini	de sezonabilitatea sectorului					
	Derogarea de la perioada minim cerută de șase luni pentru eligibilitatea la ajutorul de omaj pentru acest sector, în vederea stabilizării fluctuației forței de muncă	2007	Inițiativ legislativ		Buget	Creșterea gradului de stabilizare a forței de muncă față de anul 2005
	Elaborarea și aplicarea normelor necesare privind regimul de export la serviciile aplicate turiștilor străini	2006 - 2007	Inițiativ legislativ		Buget	Creșterea numărului de turiști străini față de anul 2005
	Acordarea unor scutiri de impozite de înțelesurile de pensiuni turistice, care doresc să aibă posibilitatea de a dezvolta ferme agricole ecologice pe o perioadă de 5 ani, din momentul clasificării	2007	Inițiativ legislativ		Buget	Creșterea numărului de pensiuni
	Elaborarea unor noi norme de clasificare a unităților de cazare turistice, pentru aliniere la cerințele europene	2007	Inițiativ legislativ		Buget	Creșterea gradului de ocupare pe fiecare nivel de clasificare turistic, față de anul 2005
	Stimularea micilor întreprinzători în creșterea și întreținerea factorilor de dezvoltare a turismului – mijloace de transport, pensiuni, grădini, parcuri etc, prin programe și înțelesniri guvernamentale	2007	Inițiativ legislativ		Buget	Creșterea condițiilor pentru o dezvoltare durabilă

Obiectiv specific	Acțiunea	Termen	Instrumente	Responsabil	Resurse de alocat	Rezultate
	Crearea unei structuri instituționale (guvernamentale de turism la nivelul judeului	2006	Inițiativ legislativ		Buget	Creșterea eficienței activităților turistice

LISTA MONUMENTELOR ISTORICE DIN JUDEUL SUCEAVA

Nr. crt.	Denumire	Localitate	Adres	Datare
1	Cetatea Cheia - Suceava	municipiul SUCEAVA	"Dealul Epitilici" marginea de NV a ora ului medieval	sf. sec. XIV, Epoca medieval
2	Platoul din fa a Cet ii de Scaun	municipiul SUCEAVA	"Câmpul anurilor" la marginea de E a ora ului i pantele de N medieval ale dealului	sec. XIV - XVII
3	Situl arheologic "Vechiul centru medieval	municipiul SUCEAVA	Zona cuprins de str. P. Rare Suceava" (N), A. Ip tescu (E), N. B lcescu (S), tefan cel Mare	
4	Ansamblul Cur ii Domne ti cu vechiul centru medieval al ora ului Suceava	municipiul SUCEAVA	Zona cuprins de str. P. Rare (N), A. Ip tescu (E), N. B lcescu (S), tefan cel Mare	sec. XIV - XIX
5	Situl arheologic "Ora ul medieval Suceava"	municipiul SUCEAVA	Zona cuprins între str. Cet ii, Luca Arbore, Petru Mu at	
7	Vatra ora ului medieval Suceava	municipiul SUCEAVA	Zona cuprins între str. Cet ii, Luca Arbore, Petru Mu at	sec. XIII - XVII
8	Fortifica ia premu atin	municipiul SUCEAVA	Zona cuprins între str. Cet ii, Luca Arbore, Petru Mu at	sec. XIII - XVII
9	Ansamblul cur ii boiere ti a Arbore tilor	sat ARBORE; comuna ARBORE	"La Movileanca" la cca. 75 m SE de biseric medieval	sec. XV - XVI Epoca medieval
10	Curte boiereasc	sat ARBORE; comuna ARBORE	"La Saghieni" la confluen a sec. pâraelor Clit i Saca	sec. XV, Epoca medieval
11	Situl arheologic de la Baia cu dou a ez ri	sat BAIA; comuna BAIA	"Cet uia" la 2 km SV de sat	Epoca bronzului i neoliticului
12	Ruinele bisericii "Sf. Procopie-Mili u i"	sat B DEU I; comuna B DEU I	La limita satelor B deu i i Mi l u i, pct. "Vatra satului", lâng biserica de lemn actual	Epoca medieval
13	Ruinele cur ii logof tului Ioan T utu	sat B LINE TI; comuna GR ME TI	La 80 m E de biseric sec. XV - XVI	Epoca "Sf. Nicolae" medieval
14	Necropola tumular de la Boroaia, punct "La Tolan"	sat BOROAIA; comuna Gr me ti	"La Tolan" la 500 m S de sat sec. III - IV	Epoca daco-roman Tolan"
15	Situl arheologic de la Bosanci, punct "La pod la Rediu"	sat BOSANCI; comuna BOSANCI	"La pod pe os. la Rediu" Suceava-Pa cani, la 5 km de sat	
16	Necropol	sat BOSANCI; comuna	"La pod la Rediu" pe os. Suceava-Pa cani, la 5 km	sec. IV - III a. Chr.

		Bosanci	de sat	Latène
17	A ezare	sat BOSANCI; comuna Bosanci	"La pod la Rediu" pe os. Suceava-Pa cani, la 5 km de sat	Neolitic
18	Situl arheologic de la Boto ana, punct "S li te"	sat BOTO ANA; comuna BOTO ANA	la cca. 300 m SV de satul Com ne ti	
19	A ez rile de la "S li te"	sat BOTO ANA; comuna BOTO ANA	"S li te" la cca. 300 m SV de sec. XV - XVI satul Com ne ti	Epoca bronzului târziu, daco-roman i medieval
20	Sta iunea arheologic de la Boto ana, punct "S li te"	sat BOTO ANA; comuna BOTO ANA	"S li te" 500 m N de grajdurile fostului CAP	Epoca bronzului, cultura Iamnaia, sec. IV - II a. Chr. Latène, sec. VI Epoca romano-bizantin i sec. XIV - XV, Epoca medieval .
21	Necropola tumular de la Bro teni, punct "Valea Morii"	sat BRO TENI; comuna DR GU ENI	"Valea Morii" Bro teni, pe drumul T t ra i	
22	Situl arheologic de la Budeni i cinci a ez ri	sat BUDENI; ora DOLHASCA	"La Canton" la cca. 200-250 m de cantonul silvic	Neolitic, sec. XI - X a. Chr. Hallstatt, sec. I - IV a. Chr. Latène, sec. VI - VII, Epoca romano-bizantin
23	Necropola tumular de la Burla	sat BURLA; comuna BURLA	"Dealul Burlei" la marginea de NE a satului	
24	Exploatare neolitic a s rii	sat CACICA; comuna CACICA	"Salina Cacica" în , curtea întreprinderii, pe latura de nord i zona înconjur toare	Eneolitic, cultura Cucuteni
25	Fortifica ie cu val de p mânt	sat C LINE TI; comuna D RM NE TI	"Dealul Zamca" la cca. 500 m E de sat	sec. XIII - XV Epoca medieval
26	Necropola tumular de la Codru	sat CODRU; comuna CAJVANA	"La Boroghia" la 2 km N de sat	sec. VI - V a. Chr. Hallstatt
27	Inscrip ii runice	sat COTÂRGA I; ora Bro teni	"Dealul Goia" la 4 km de sat	sec. XI - XII Epoca medieval
28	Necropola de Dolhe tii Mari	sat DOLHE TII MARI; comuna DOLHE TI	"La Todoreasa" la marginea satului	V sec. IV Epoca daco-roman
29	Ruinele cur ii boiere ti a lui endrea	sat DOLHE TII MARI; comuna DOLHE TII MARI	"Lâng coal " la cca. 100 m de biseric	sec. XV Epoca medieval
30	Ansamblul cur ii boiere ti a lui Ion Dr goi	sat DR GOIE TI; comuna	"În lunc ", 200m N de grajdurile (ruine) fostului	

		DR GOIE TI	CAP, pe pârâul Ciuciulea	
31	Ruinele cur ii boiere ti a lui Ion Dr goi	sat DR GOIE TI; comuna DR GOIE TI	"În lunc ", 200m N de grajdurile fostului CAP, pe pârâul Ciuciulea	ante 1512, Epoca medieval
32	Ruine biseric	sat DR GOIE TI; comuna DR GOIE TI	"În lunc ", 200m N de grajdurile fostului CAP, pe pârâul Ciuciulea	ante 1512 Epoca medieval
33	A ezare	sat DR GU ENI; comuna DR GU ENI	"La Cet uie" -Dealul Boc ne la cca. 2 km E de sat	Neolitic, cultura Cucuteni B
34	Ruinele cur ii boiere ti de la Fântâna Mare,	sat FÂNTÂNA MARE; comuna FÂNTÂNA MARE	"La Temelie" la DN 20, la km punct "La Temelie" 405, la intersec ia cu drumul spre Piatra Neam	sec. XV - XVI Epoca medieval
35	Case i ruine biseric	sat FÂNTÂNA MARE; comuna FÂNTÂNA MARE	"La Temelie" la DN 20, la km 405, la intersec ia cu drumul spre Piatra Neam	sec. XV - XVI Epoca medieval
36	Ruinele bisericii de la Giule ti	sat GIULE TI; comuna Boroaia	La limita jude ului între râul Moldova i loc. Râ ca	sec. XIV Epoca medieval
37	Fortifica ia de la Gura Humorului	ora GURA HUMORULUI	"P durea Bogd neasa" la est de ora , la cca. 300 m în dreptul oselei na ionale	sec. XVIII Epoca medieval
38	Necropola tumular de la Horodnic de Jos	sat HORODNIC DE JOS; comuna HORODNIC DE JOS	"Dealul Colnic" la cca. 600 m de prim rie	Epoca bronzului
39	Ruinele m n stirii Horodnic	sat HORODNIC DE JOS; comuna HORODNIC DE JOS	"La C lug ri a" la cca. 150 m de biserica de lemn	sec. XIV - XV Epoca medieval
40	Fortifica ie de p mânt	sat HORODNIC DE SUS; comuna HORODNIC DE SUS	La cca. 2 km SE spre Sucevi a	sec. XV Epoca medieval
41	Fortifica ie cu val de p mânt	sat IACOBETI; comuna GR METI	"Dealul Ocup" la cca. 3 km de Iacobe ti	sec. XV Epoca medieval
42	Situl arheologic de la Liteni	sat LITENI; ora LITENI	"La Hum rie" în vatra satului	sec. I a. Chr. - II p. Chr. Latène
43	Situl arheologic de la M neu i sat M NEU I; comuna FR T U II VECHI	"La Mâlitur " pe terasa inferioar a râului Suceava	sec. XV Epoca medieval	
44	Fortifica ia de la Mere ti	sat MERE TI; comuna VULTURE TI	"Dealul Cetate" la S de sat	sec. IV a. Chr. Hallstatt
45	Situl arheologic de la Mihoveni i patru a ez ri	sat MIHOVENI; comuna SCHEIA	"Cahla Morii" la 2 km de sat	Eneolitic, cultura Cucuteni, sec. III - II a. Chr. Epoca bronzului, sec. III - II a. Chr. Latène i sec. XIII - XV Epoca medieval .
46	Ansamblul cur ii boiere ti de la Mili u i	localitatea B DEU I; ora	"În cimitir" i 100 de metri SE de cimitir	sec. XIV - XV Epoca

	(ruine)	MILIU I		medieval
47	Situl arheologic de la Mitocu Dragomirnei	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU	"La Stratulat" pe pârâul Hrani a, la cca. 500 m E de sta ia de epurare a apei Lipoveni	
48	ase a ez ri	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	"La Stratulat" pe pârâul Hrani a, la cca. 500 m E de sta ia de migra iilor epurare a apei Lipoveni	Neolitic, Epoca bronzului, Hallstatt, sec. III - II a. Chr. Latène, sec. IV Epoca daco-roman , sec. V - VI Epoca migra iilor.
49	Necropola de la Moara	sat MOARA; comuna MOARA	Pe terenul de sport al c.Gen.	sec. IV a. Chr. Hallstatt
50	Ruinele cur ii logof tului Gavril Trotu an de la sat P rh u i	sat P RH U I; comuna TODIRE TI	"Pe beci" la cca. 150 m de coal	sec. XV - XVI Epoca medieval
51	Necropola tumular de la P rh u i	sat P RH U I; comuna TODIRE TI	"Poiana" Dealul lui Ivan, la cca 1,9 km de sat	sec. II - III p. Chr. Latène târziu
52	Necropola de incinera ie de la Podeni	sat PODENI; comuna BUNE TI	În vatra satului , în curtea cet eanului Modest Croitorul	sec. III Latène târziu
53	Situl arheologic de la Preute ti, punct"Cet uia", fortifica ie i a ezare	sat PREUTE TI; comuna PREUTE TI	"Cet uia" pe pârâul Brana la 5 km de centrul satului	Neolitic, cultura Cucuteni fazele A i B, sec. XII - X a. Chr. Hallstatt timpuriu.
54	A ezarea de la Preu e ti, punct "La halt "	sat PREUTE TI; comuna PREUTE TI	"La Halt " în vatra satului la halta CFR	Neolitic, cultura Cucuteni fazele A i B
55	Situl arheologic de la R d eni, punct "Dealul Cet ii" i trei a ez ri	sat R D ENI; comuna R D ENI	"Dealul Cet ii" la cca 1km SE de sat	Neolitic, cultura Cucuteni fazele A i B, Hallstatt, Epoca bronzului
56	Situl arheologic de la Sfântu Ilie i a ezarea de la "Sili te"	sat SFÂNTU ILIE; comuna CHEIA	"Sili te" la cca. 500 m N de biseric	Eneolitic, cultura Cucuteni, Epoca bronzului, sec. III - II a. Chr. Latène i sec. II - IV Epoca daco-roman
57	Situl arheologic de la Siret, punct "Dealul Horodi te" i dou a ez ri	ora SIRET	"Dealul Horodi te" actualul cimitir evreiesc	Neolitic, cultura Cucuteni B i sec. XIV - XVII Epoca medieval

58	Situl arheologic de la Siret, punct "Dealul Ruin " cu trei a ez ri	ora SIRET	"Dealul Ruin " la cca 500 m N de ora	Neolitic, cultura Cucuteni B, Epoca bronzului i Hallstatt
59	Situl arheologic de la Siret, punct "Dealul Sasca"	ora SIRET	"Dealul Sasca" la cca 300 m S de ora pe oseaua E20	sec. XIV - XVII Epoca medieval
60	Situl arheologic de la Solca	ora SOLCA	"Slatina Mare" la cca 3 km N de localitate	Neolitic, cultura Cucuteni B
61	Situl arheologic de la cheia, punct "Sili te" i cinci a ez ri	sat CHEIA; comuna CHEIA	"Sili te" cca. 150 m de drumul national, pe malul stâng al pârâului cheianca	Neolitic, cultura amforelor sferice, Epoca bronzului, cultura Noua, sec. III - II a. Chr. Latène, sec. II - III Epoca roman i sec. XV - XVII Epoca medieval
62	Necropola tumular de la Todire ti	sat TODIRE TI; comuna TODIRE TI	La 250 m SE de p dure sec. II - III p. Chr. Epoca roman	
63	Curtea boiereasc de la Todireni, punct "Sili te", Case (ruine) i Biseric (ruin)	sat TODIRE TI; comuna TODIRE TI	"Sili te" la 100 m E de gr dina de legume	sec. XV - XVI Epoca medieval
64	Situl arheologic de la Ude ti, punct "La cânepi te", dou a ez ri i necropol	sat UDE TI; comuna UDE TI	"La Cânepi te" la cca 500 m N de grajdurile CAP	sec. VI - VII Epoca romano-bizantin , sec. XV Epoca medieval
65	Necropola tumular de la Valea Moldovei	sat VALEA MOLDOVEI; comuna VALEA MOLDOVEI	La cca 50 m de C minul Cultural	sec. III - IV Epoca daco-roman
66	Situl arheologic de la Varvata, dou a ez ri de pe "Dealul Cet uica"	sat VARVATA; comuna PÎRTE TII DE JOS	"Dealul Cet uica" la cca. 500 m SE de c tun	Neolitic, cultura Cucuteni B, sec. XI - X a. Chr. Hallstatt timpuriu
67	Ansamblul cur ii boiere ti a lui Giurgiu de la Volov , ruine cas , biseric (ruine), fortifica ia de la Volov	sat VOLOV ; comuna VOLOV	"Sili te" La cca. 100 m SE de biserica actual	sec. XIV - XV Epoca medieval
68	A ezare	sat VORNICENII MARI; comuna MOARA	"La ipo el" la 1 km S de sat	sec. II - III Epoca roman
69	Ruina bisericii lui Oan de la Tulova-Vorniceni Mari	sat VORNICENII MARI; comuna MOARA	"La M n stire" la cca. 200 m de grajdurile fostului CAP în aval pe malul stâng al pârâului	sec. XIV Epoca medieval
70	Situl arheologic de la Zahare ti, punct "Sili te",	sat ZAHARE TI; comuna	"Sili te" la 150 m S de biseric	sec. IV - VII Epoca

	Necropola de la Zahare ti, punct "Sili te" i dou a ez ri	Stroie ti		romano-bizantin , sec. XII - XVI Epoca medieval
71	Cetatea de Scaun a Sucevei, Fortul Mu atin, Incinta exterioar , an de ap rare, Zid de contraescarp	municipiul SUCEAVA	La marginea de E a ora ului	sec. XIV - sf. sec. XV
72	Vechea zon comercial a Sucevei	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc i Drago Vod ambele fronturi de cl diri monument	sec. XIX
73	Liceul " tefan cel Mare"	municipiul SUCEAVA	Str. Alecsandri Vasile 3	1893
74	Biserica armeneasc "Sf. Cruce"	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 1	sec. XVI
75	Cas	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 7	sec. XIX
76	Casa de lemn Hopmeier	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 13	sf. sec. XIX
77	Casa Pâ u	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 14	sec. XVIII - XIX
78	Casa Seserman	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 18	sf. sec. XVIII
79	Casa Ro u	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 24	sec. XVIII
80	Cas	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 26	sec. XIX
81	Casa Fr ian	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 31bis	sec. XVII
82	Cas	municipiul SUCEAVA	Str. Armeneasc 47	mijl.sec. XVIII
83	Cas	municipiul SUCEAVA	Str. B lcescu Nicolae 3	sec. XIX
84	Cas	municipiul SUCEAVA	Str. Creang Ion 17	sec. XIX
85	M n stirea Teodoreni – Burdujeni, biserica "În l area Domnului", chilii vechi, turn clopotni , zid de incint	municipiul SUCEAVA	Str. Cuza Vod 19	sec. XVI - XIX
86	Casa Hagi	municipiul SUCEAVA	Str. Drago Vod 10	sec. XIX, ad ugiri sf. sec. XIX
87	Casa de lemn Colonescu	municipiul SUCEAVA	Str. Drago Vod 13	sec. XIX
88	Casa de lemn Ign tescu	municipiul SUCEAVA	Str. Drago Vod 23	sec. XIX
89	Ansamblul bisericii "Sf. Simion", biserica "Sf. Simion", turn clopotni	municipiul SUCEAVA	Str. Enescu George 51	1551, sec. XVI
90	Gara Suceava Nord-I cani	municipiul SUCEAVA	Str. G rii 4	1876
91	M n stirea "Sf. Ioan cel Nou", Biserica "Sf. Gheorghe", Clisiarni – paraclis, St re ie, Chilii, Clopotni	municipiul SUCEAVA	Str. Ioan Vod cel Cumplit 2	sec. XVI - XIX
92	Gara Suceava-Burdujeni	municipiul SUCEAVA	Str. Iorga Nicolae 7	1869
93	Ansamblul "Curtea Domneasc ", Palatul Domnesc- ruine, turn locuin – ruine, turn de poart – ruine, anex – ruine	municipiul SUCEAVA	Str. Ip tescu Ana f.n.	sec. XIV - XVII

94	Biserica "Învierea Domnului" - Vascesenia	municipiul SUCEAVA	Str. Ip tescu Ana 14	1551
95	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" – I canii Vechi	municipiul SUCEAVA	Str. Labi Nicolae 17	1639
96	Biserica "Sf. Nicolae" – Pr jescu	municipiul SUCEAVA	Str. Mihai Viteazul 2	1611
97	Biserica "Sf. Gheorghe" – Mir u i	municipiul SUCEAVA	Str. Mir u i 17	sec. XIV, XVII
98	Hanul Domnesc, azi Muzeu etnografic	municipiul SUCEAVA	Str. Porumbescu Ciprian 5	mijl. sec. XVII
99	Cas	municipiul SUCEAVA	Str. Prunului 1	sec. XIX
100	Casa Costin Tarangul	municipiul SUCEAVA	Aleea Simion Florea Marian 2	sec. XIX
101	Ansamblul bisericii "Sf. Dumitru", biserica "Sf. Dumitru", ruinele bisericii vechi, clopotni	municipiul SUCEAVA	Str. tefan cel Mare 1	sec. XIV-XVI
102	Fosta prefectur , azi Complexul Muzeal "Bucovina"	municipiul SUCEAVA	Str. tefan cel Mare 33	1898
103	Cl direa administrativ a ora ului, azi Prefectura i Consiliul Jude ean Suceava	municipiul SUCEAVA	Str. tefan cel Mare 36	înc. sec. XX
104	Fostul tribunal, c pit nie districtual i închisoare	municipiul SUCEAVA	Str. tefan cel Mare 58	1885
105	Biserica "Na terea Sf. Ioan Botez torul" (a Coconilor)	municipiul SUCEAVA	Str. tef ni Vod 3	1643
106	Cas	municipiul SUCEAVA	Aleea Trandafirilor 4	sf. sec. XVIII
107	M n stirea Zamca, Biserica "Sf. Axentie", Paraclisul "Sf. Grigore", Paraclisul "Sf. Maria", Chiliz, Zid de incint , Turn clopotni , Fortifica ia de p mânt	municipiul SUCEAVA	Str. Zamca f.n.	sec. XVI - XIX
108	Biserica de lemn "Sf. Dumitru"	sat ADÂNCATA; comuna ADÂNCATA		sec. XVIII
109	Ansamblul bisericii Arbore	sat ARBORE; comuna ARBORE		sec. XVI - XIX
110	Biserica "T ierea Capului Sf. Ioan	sat ARBORE; comuna ARBORE		1502
111	Turn clopotni	sat ARBORE; comuna ARBORE		1867
112	Ruinele bisericii "Sf. Fecioar "	sat BAIA; comuna BAIA		1410
113	Biserica "Sf. Gheorghe" - Alb	sat BAIA; comuna BAIA		sec. XV, XX
114	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat BAIA; comuna BAIA		1530
115	Ruina bisericii "Sf. Procopie"	sat B DEU I; ora MILI U I		1487

116	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat B I E TI; comuna CORNU LUNCII		sec. XVIII
117	Biserica "Sf. Nicolae"	sat B LINE TI; comuna GR ME TI		sec. XV
118	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat B NE TI; comuna FÂNTÂNELE		sec. XVIII
119	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat BILCA; comuna BILCA		1752
120	Casa Gheorghe Puha	sat BILCA; comuna BILCA		sf. sec. XIX
121	Piua de sumane	sat BILCA; comuna BILCA		sec. XIX
122	Ansamblul bisericii "Sf. Voievozi"	sat BOGD NE TI; comuna BOGD NE TI		sec. XVIII - XIX
123	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat BOGD NE TI; comuna BOGD NE TI		sec. XVIII
124	Turn clopotni	sat BOGD NE TI; comuna BOGD NE TI		1879
125	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat BOROAIA; comuna BOROAIA		1808
126	Biserica de lemn "Sf. Dumitru"	sat BOTO ANA; comuna BOTO ANA		mijl. sec. XVIII
127	Ansamblu gospod resc	sat BREAZA DE SUS; comuna BREAZA		sec. XIX
128	Complexul gospod resc Maria Veruleac	sat BREAZA DE SUS; comuna BREAZA		sec. XIX
129	Ocol înt rit	sat BREAZA DE SUS; comuna BREAZA		sec. XIX
213	Ansamblul bisericii "Sf. Nicolae", Biserica de lemn "Sf. Nicolae", Clopotni	localitatea BRO TENI; ora BRO TENI		1779
216	Casa administratorilor Domeniilor Coroanei, azi spa ii comerciale i depozit	localitatea BRO TENI; ora BRO TENI		1895
217	Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului "-Hagigadar, Biserica "Adormirea Maicii Domnului" – Hagigadar, zid de incint	sat BULAI; comuna MOARA		1512
218	Vama Veche	sat BUNE TI; comuna BUNE TI		1800
219	Conacul Bucevski	sat CALAFINDE TI; comuna CALAFINDE TI		1925

220	Biserica de lemn "Sf. Dumitru"	sat C LINE TI;		1794
221	Cas de lemn Gheorghe Mnesciuc	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC		mijl. sec. XIX
222	Casa - Vil "Coca"	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Bucovinei 48	înc.sec. XX
223	Casa de lemn Petru Cr can	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Str. Cerbului 1	înc. sec. XIX
224	Casa Gr mad Gheorghe	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Str. Porumbescu Ciprian 28	1817
225	Fost prim rie, azi spa ii comerciale	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 2	1896
226	Banca Na ional	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 6	1940
227	Banc Comercial	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 8	sec. XIX
228	Fosta prefectur a jude ului Câmpulung, azi Muzeul "Arta Lemnului"	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 10	sf. sec. XIX
229	Casa Late	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 15	prima jum. sec. XIX
230	coal	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 26	sec. XIX
231	Vila Silvia	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 53	sec. XIX
232	Cas de lemn	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 108	sec. XIX
233	Cas de lemn	municipiul CÂMPULUNG MOLDOVENESC	Calea Transilvaniei 140	sec. XIX
234	Cuptor de ars var	sat CHIRIL; comuna CRUCEA		1928
235	Ansamblul bisericii "Sf. Nicolae", Biserica de lemn "Sf. Nicolae", Cas parohial , Clopotni	sat COLACU; comuna FUNDU MOLDOVEI		1800
236	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat COM NE TI; comuna BOTO ANA		sec. XVIII
237	Biserica "Sf. Gheorghe"	sat COSTANA; comuna TODIRE TI		1811
238	Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva"	sat CUMP R TURA; comuna BOSANCI		1792

239	Biserica de lemn "În lăcașul Domnului"	sat D R M NE TI; comuna D R M NE TI		sf. sec. XVIII
240	Cuptor de ars var	sat DĂRMOXA; ora BRO TENI		1924
241	Gospodăria Ecaterina Matisievici	sat DEM CU A; comuna MOLDOVI A		sf. sec. XIX
242	Biserica "Cuvioasa Paraschiva"	sat DOLHE TII MARI; comuna DOLHE TI		ante 1481
243	Casa Gavril Candrea	sat DORNA CÂNDRENILOR; comuna DORNA		sf. sec. XIX
244	coală	sat DORNA CANDRENILOR; comuna DORNA		1937
245	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" și "Sf. Spiridon"	sat DR GU ENI; comuna DR GU ENI		1780
246	Ansamblu de locuințe sezoniere	sat FALC U; comuna BRODINA		sec. XIX
247	Casa pictorului Ștefan Ștefănescu	municipiul F LTICENI	Str. Creangă Ion 10	1830
248	Biserica de lemn "Sf. Gheorghe"	municipiul F LTICENI	Str. Dumbrava Minunată 17	sec. XVIII
249	Casa Alecu Filipescu Botez	municipiul F LTICENI	Str. Eminescu Mihai 2	1896
250	Casa Serafim Ionescu, azi Banca Națională	municipiul F LTICENI	Aleea Eroilor 16	1898
251	Ansamblu urban "Str. Republicii"	municipiul F LTICENI	Str. Republicii 219-243 Frontul de clădiri de la nr. 219 - 243	sec. XIX
252	Casa scriitorului Nicolae Istratie	municipiul F LTICENI	Str. Republicii 231	1820
253	Primărie	municipiul F LTICENI	Str. Republicii 243	1896
254	Casa Copiilor	municipiul F LTICENI	Str. Republicii 280	1925
255	Casa Cantacuzino-Păcăni	municipiul F LTICENI	Str. Republicii 294	1858
256	coală "Alexandru Ioan Cuza"	municipiul F LTICENI	Str. Sucevei 80	sf. sec. XIX
257	Casa Jenic Tatos	municipiul F LTICENI	Str. Sucevei 93	1890
258	Galeria Oamenilor de Seamă	municipiul F LTICENI	Str. Sucevei 95	1850
259	Biserica "Sf. Nicolae"	municipiul F LTICENI	Str. Topitoriei 5	1798
260	Fosta coală Domnească	municipiul F LTICENI	Str. Unirii 5	1842
261	Podul de piatră vechi	municipiul F LTICENI	Str. Vladimirescu Tudor f.n.	sec. XV
262	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat FOR TI; comuna FOR TI	1764	
263	Moară de lemn	sat GURA HAITII; comuna	Pe pâraul Banca	1890

		ARU DORNEI		
264	Judec torie	ora GURA HUMORULUI	Bd. Bucovina 21	1904
265	Prim rie	ora GURA HUMORULUI	Pia a Republicii 10	1901
266	Biserica "Tuturor Sfin ilor"	sat HÂN E TI; comuna HÂN E TI		sec. XV, ad ugiri 1822
267	Conacul Killerman - Pruncu	sat HÂN E TI; comuna HÂN E TI		înc. sec. XIX
268	coal	sat HOLDI A; ora BRO TENI		1905
269	Biserica de lemn "În l area Sf. Cruci"	sat HORODNIC DE JOS; comuna HORODNIC DE JOS		1717
270	Biserica de lemn "Sf. Dumitru"	sat HORODNIC DE JOS; comuna HORODNIC DE JOS		sec. XVIII
271	Ansamblul bisericii "Pogorârea Sf. Duh"	sat HORODNICENI; comuna HORODNICENI		sec. XVI - XIX
272	Biserica "Pogorârea Sf. Duh"	sat HORODNICENI; comuna HORODNICENI		1538
273	Zvoni	sat HORODNICENI; comuna HORODNICENI		sec. XIX
274	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail i Gavril"	sat HUMORENI; comuna BOTO ANA		mijl. sec. XVIII
275	Complexul gospod resc Ioan Nichitu	sat IACOBENI; comuna IACOBENI		sf. sec. XIX
276	Biserica de lemn "Na terea Maicii Domnului"	sat IACOB E TI; comuna GR NICE TI		1792
277	Curtea baronilor Capri	sat IACOB E TI; comuna GRANICESTI		sf. sec. XIX
278	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat ILI E TI; comuna ILI E TI		1714
279	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat L M ENI; comuna R D ENI		sec. XVIII
280	Casa Vârnav - Liteanu, azi prim rie	localitatea LITENI; ora LITENI		sec. XVIII
281	Gospod ria Ionel B lan	sat MARGINEA; comuna MARGINEA		sec. XIX
282	Biserica de lemn "Intrarea în Biseric "	localitatea M N STIOARA; comuna UDE TI		înc. sec. XVIII

283	Ansamblul bisericii "Sf. Onufrie"	localitatea M N STIOARA; ora SIRET		sec. XVII - XVIII
284	Biserica "Sf. Onufrie"	localitatea M N STIOARA; ora SIRET		sec. XVII
285	Fântân	localitatea M N STIOARA; ora SIRET		1765
286	Ruinele bisericii Humorul Vechi	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA HUMORULUI	La cca. 100 m SV de incinta actual	sec. XV
287	M n stirea Humorului	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA HUMORULUI		sec. XVI - XIX
288	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" i "Sf.Gheorghe"	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA HUMORULUI		1530
289	Ruine case m n stire ti	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA HUMORULUI		sec. XVI - XVIII
290	Turn clopotni	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA HUMORULUI		sec. XIX
291	Turnul lui Vasile Lupu	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA HUMORULUI		1641
292	Gospod ria Elena Velearovschi	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA HUMORULUI		sec. XIX
293	Grup de case	sat M N STIREA HUMORULUI; comuna M N STIREA	Pârâul Magherni a	sec. XIX

		HUMORULUI	
294	Conacul Mavrodin	sat MERE TI; comuna VULTURE TI	1925
295	Fier str u hidraulic	localitatea MILI U I; ora MILI U I	sf. sec. XIX
296	Ansamblul bisericii "Cuvioasa Paraschiva"	sat MITOCA I; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	sf. sec. XVIII
297	Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva"	sat MITOCA I; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	sec. XVIII
298	Clopotni	sat MITOCA I; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	1789
299	Biserica "Sfin ii Enoh, Ilie i Ioan Teologul" - Dragomirna Mic	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU	1602
300	M n stirea Dragomirna	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	sec. XVII - XIX
301	Biserica "Pogorârea Sf. Duh"	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	1609
302	Paraclisul "Sf. Nicolae"	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	sec. XVII
303	Egumenie	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	sec. XVII
304	Trapeza	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	1609
305	Zid de incint	sat MITOCU DRAGOMIRNEI; comuna MITOCU DRAGOMIRNEI	sec. XVII
306	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli"	sat MOARA NIC ; comuna MOARA	sec. XVIII
307	Fier str u hidraulic	sat OSTRĂ; comuna OSTRĂ	înc. sec. XIX
308	Biserica "Duminica Tuturor Sfin ilor"	sat P RH U I; comuna TODIRE TI	1522

309	Ansamblul bisericii "În 1 area Sfintei Cruci"	sat P TR U I; comuna P TR U I		sec. XV - XVIII
310	Biserica "În 1 area Sfintei Cruci"	sat P TR U I; comuna P TR U I		1487
311	Clopotni de lemn	sat P TR U I; comuna P TR U I		1725
312	Ansamblul bisericii de lemn "Sf. Voievozi"	sat PÎRTE TII DE SUS; comuna CACICA		sec. XVIII - XIX
313	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat PÎRTE TII DE SUS; comuna CACICA		1779
314	Clopotni	sat PÎRTE TII DE SUS; comuna CACICA		1861
315	Cas	sat PÎRTE TII DE SUS; comuna CACICA		sec. XVIII
316	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	localitatea PLOPENI; ora SALCEA		1753
317	Biserica "Na terea Maicii Domnului"	sat POIANA; ora DOLHASCA		sec. XIX
318	Ruinele bisericii "Sf. Nicolae"	sat POIANA; ora DOLHASCA		sec. XIX
319	Rate ul Rahtivanilor (ruine)	sat POIANA; ora DOLHASCA		înc. sec. XIX
320	Biserica de lemn "Sf. Dumitru"	sat POIANA STAMPEI; comuna POIANA STAMPEI		sec. XIX
321	Gospod ria Ion Ivan	sat POIANA STAMPEI; comuna POIANA STAMPEI		sf. sec. XIX
322	Biserica de lemn "Sf. Voievozi" i "Sf. Gheorghe"	sat PRAXIA; comuna FÂNTÂNA MARE		sec. XVIII
323	Ruinele bisericii "Sf. Nicolae"	sat PROBOTA; ora DOLHASCA		sec. XV
324	M n stirea Probota	sat PROBOTA; ora DOLHASCA		sec. XVI - XVII
325	Biserica "Sf. Nicolae"	sat PROBOTA; ora DOLHASCA		1530
326	Clisiarni	sat PROBOTA; ora DOLHASCA		1530
327	Casele domne ti- ruine	sat PROBOTA; ora		1530

		DOLHASCA		
328	Cl diri din incint - ruine	sat PROBOTA; ora DOLHASCA		sec. XVI - XVII
329	Turnuri de col	sat PROBOTA; ora DOLHASCA		sec. XVI
330	Zid de incint	sat PROBOTA; ora DOLHASCA		1550
331	Chilia lui Daniil Sihastrul	sat PUTNA; comuna PUTNA		sec. XV
332	Biserica de lemn "Intrarea în Biseric "	sat PUTNA; comuna PUTNA		sec. XIV
333	M n stirea Putna	sat PUTNA; comuna PUTNA		sec. XV - XIX
334	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat PUTNA; comuna PUTNA		1653 - 1662, pe locul celei din 1466 - 1469
335	Biserica "Sf. Apostoli Petru i Pavel"	sat PUTNA; comuna PUTNA		sec. XVIII
336	Turn tezaur, casa domneasc , chilii Sud, chilii Nord, turn clopotni , turn de poart , ruine cl diri de Sud-Est, ruine cl diri de Nord, zid de incint , fabrica de cherestea	sat PUTNA; comuna PUTNA		sec. XV - XX
337	Biserica de lemn "Sf. Mercurie i Sf. Ecaterina"	sat R D ENI; comuna R D ENI		sec. XVII
338	Sit urban	municipiul R D U I	Zona cuprins între str. Putnei, Agronomilor, Lupenilor, Calea Prieteniei, Pia a Unirii	sec. XIX
339	Templu evreiesc	municipiul R D U I	Str. 1 Mai 2	1879
340	Spitalul Militar	municipiul R D U I	Str. 1 Mai 4	1815
341	coala nr. 2	municipiul R D U I	Str. 1 Mai 36	1896
342	Sit urban	municipiul R D U I	Str. Bogdan Vod 1-87 i 2-86	sec. XIX
343	Ansamblul bisericii "Sf. Nicolae", Biserica "Sf. Nicolae", Clopotni , casa parohial	municipiul R D U I	Str. Bogdan Vod 4-6	sec. XIV - XIX
344	Cas	municipiul R D U I	Calea Bucovinei 2	1888
345	Liceul "Eudoxiu Hurmuzachi"	municipiul R D U I	Calea Bucovinei 5	1863
346	coal	municipiul R D U I	Str. Dobrogeanu Gherea Constantin 12	1902
347	Gara C.F.R.	municipiul R D U I	Str. G rii 3	1889
348	coal	municipiul R D U I	Str. Horea 44	1911
349	Gospod ria - atelier a olarului Constantin Colibaba	municipiul R D U I	Str. Lung 8	1875
350	Fabrica de Hârtie	municipiul R D U I	Str. Papet riei f.n.	1838
351	Judec torie	municipiul R D U I	Calea Prieteniei 22	1862
352	Fabrica de Spirt	municipiul R D U I	Calea Prieteniei 47	1789

353	Fabrica de Mobil	municipiul R D U I	Str. Putnei 208	1902
354	Zona veche a ora ului	municipiul R D U I	Pia a Republicii	sec. XIX
355	Cas	municipiul R D U I	Str. Republicii 2	1870
356	Judec torie	municipiul R D U I	Str. Republicii 62-64	1860
357	Banca Na ional	municipiul R D U I	Str. Republicii 65	1940
358	Prefectur	municipiul R D U I	Str. Republicii 67	1909
359	Spital	municipiul R D U I	Str. Spitalului 9	1879
360	Ansamblu urban	municipiul R D U I	Str. tefan cel Mare 1- 79, 2-90	sec. XIX
361	Biserica romano - catolic "Na terea Sf. Fecioare Maria"	municipiul R D U I	Str. tefan cel Mare 16	1823
362	coal	municipiul R D U I	Str. tefan cel Mare 18	1911
363	Cl dire public	municipiul R D U I	Str. tefan cel Mare 72	1871
364	Corpul administrativ al Uzinei Electrice	municipiul R D U I	Str. tefan cel Mare 120	1912
365	Casa Armatei, azi coala nr. 6	municipiul R D U I	Str. tefan cel Mare 122	1871
366	coala nr. 3	municipiul R D U I	Str. Tineretului 9	1905
367	Catedrala "Pogorârea Sfântului Duh"	municipiul R D U I	Pia a Unirii În parc	sec. XX
368	Ansamblu urban	municipiul R D U I	Pia a Unirii 1-63	sec. XIX
369	Casa German , azi Cinematograful "Flac ra"	municipiul R D U I	Pia a Unirii 10	1896
370	M n stirea Râ ca, Biserica "Sf. Nicolae", clopotni , chilii, zid de incint	sat RÎ CA; comuna RÂ CA		sec. XVI - XIX
371	Ansamblul bisericii "T ierea Capului Sf. Ioan Botez torul", Biserica "T ierea Capului Sf. Ioan, Clopotni	sat REUSENI; comuna UDE TI		sec. XVI - XIX
372	Ruinele Cur ii Domne ti de la Reuseni	sat REUSENI; comuna UDE TI	La 200 m V de biseric , în curtea colii	sec. XV
373	Biserica "Sf. Treime", Casa Nicolae Istrati	sat ROTOP NE TI; comuna HORODNICENI		sec. XIX
374	Biserica de lemn "Sf. Dumitru", biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat RUDE TI; comuna GR ME TI		sec. XVIII
375	Piua de sumane	sat SATU MARE; comuna SATU MARE		1900
376	Ansamblul bisericii "Sf. Ilie", Biserica "Sf. Ilie", Clopotni , zid de incint	sat SFÎNTU ILIE; comuna CHEIA		sec. XV - XVIII
377	Hanul Siret	ora SIRET	Str. Arca ilor 3	sf. sec. XIX
378	Fosta prim rie, azi Banca Comercial Român	ora SIRET	Str. Castanilor 8	1826
379	Biserica "Sf. Ioan Botez torul"	ora SIRET	Pia a Republicii 1	sec. XVII

380	Liceul "La cu Vod "	ora SIRET	Str. Trandafirilor 2	1875
381	Ansamblul "Sf. Treime"	ora SIRET	Str. Victoriei 10	sec. XIV - XVII
382	Biserica "Sf. Treime"	ora SIRET	Str. Victoriei 10	1352
383	Zvoni a	ora SIRET	Str. Victoriei 10	sec. XVII
384	M n stirea Slatina, Biserica "Schimbarea la Fa ", trapez , Paraclisul "Sf. Nicolae", paraclisul "Sf. Trei Ierarhi", turnuri, ci mea, zid de incint	sat SLATINA; comuna SLATINA		sec. XVI - XIX
385	M n stirea Solca, Biserica "Sf. Apostoli Petru i Pavel", ruine chilii, beciuri, zid de incint , turnuri, clopotni	ora SOLCA		sec. XVII
386	Fabrica de Bere	ora SOLCA	Str. Tom a Vod 2	sec. XIX
387	Casa Saveta Cotruba	ora SOLCA	Str. Tom a Vod 111	1670
388	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat SOLONE ; comuna TODIRE TI		sec. XVIII
389	Casa de lemn Ilie Cârciu	sat STRAJA; comuna STRAJA		înc. sec. XIX
390	Biserica "Ar tarea Domnului", M n stirea Sucevi a, Biserica "Învierea Domnului", chilii, paraclis, turnuri de NE i NV, zid de incint	sat SUCEVI A; comuna SUCEVI A		sec. XVI - XVII
391	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat ERB NE TI; comuna ZVORI TEA		sec. XVIII
392	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli"	sat TODIRE TI; comuna TODIRE TI		sec. XVIII
393	Ansamblul bisericii "În l area Domnului", Biserica de lemn "În l area Domnului", clopotni , Biserica de lemn "Sf. Nicolae", piua de sumane a lui Ili oi	sat VAMA; comuna VAMA		mijl. sec. XVIII - înc. XX
394	Casa de lemn Aurora Negrea	municipiul VATRA DORNEI	La marginea de vest a ora ului	prima jum.sec. XIX
395	Cl direa Izvorului "Santinela"	municipiul VATRA DORNEI	În parcul or enesc	1896
396	Gara B i	municipiul VATRA DORNEI	Str. Dornelor 7	1910
397	Gar	municipiul VATRA DORNEI	Str. Dornelor 13	1902
398	Casa Vladimir, azi Intreprinderea Minier Vatra Dornei	municipiul VATRA DORNEI	Str. Eminescu Mihai 1	sf. sec. XIX
399	Prim rie	municipiul VATRA DORNEI	Str. Eminescu Mihai 17	1897
400	Po t	municipiul VATRA DORNEI	Str. Eminescu Mihai 24	1929
401	Zona veche comercial a ora ului	municipiul VATRA DORNEI	Str. Eminescu Mihai 28-34, 23-31	sec. XIX

402	Hotel	municipiul VATRA DORNEI	Str. Eminescu Mihai 70	1896
403	Biblioteca ortodoxă	municipiul VATRA DORNEI	Str. Eminescu Mihai 74	1901
404	Zona veche comercială a orașului	municipiul VATRA DORNEI	Str. Lucrețiu Poni 1-13, 4-14	sec. XIX
405	Clădirea băilor	municipiul VATRA DORNEI	Str. Republicii 1	1898
406	Clădirea Izvorului "Unirea"	municipiul VATRA DORNEI	Str. Republicii 3	1896
407	Cazinoul Băilor	municipiul VATRA DORNEI	Str. Republicii 5	1898
408	Hotel (Vila 1)	municipiul VATRA DORNEI	Str. Republicii 7	1896
409	Ruinele bisericii "Buna Vestire"	sat VATRA MOLDOVI EI; comuna VATRA MOLDOVI EI	La 300 m de mânăstire comuna VATRA MOLDOVI EI	sec. XV
410	Mânăstirea Moldovița, Biserica "Buna Vestire", paraclisul de iarnă, clisii, chilii Sud, zid de incintă cu turn de col, turn clopotniță de intrare	sat VATRA MOLDOVI EI; comuna VATRA MOLDOVI EI		sec. XVI - XX
411	Biserica "În lăcașul Sf. Cruci"	sat VOLOV ; comuna VOLOV		1500
412	Mânăstirea Voroneț, Biserica "Sf. Gheorghe", ruine chilii, clopotniță, zid de incintă	localitatea VORONEȚ ; oraș GURA HUMORULUI		sec. XV - XVIII
413	Ansamblul bisericii "Sf. Dumitru", Biserica "Sf. Dumitru", zvoni	sat ZAHAREȚI; comuna STROIEȚI		sec. XVI -XVIII
414	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat ZVORIȚEA; comuna ZVORIȚEA		1782
415	Casa Popovici, Casa lui Ciprian Porumbescu	sat CIPRIAN PORUMBESCU; comuna CIPRIAN PORUMBESCU		sf. sec. XIX
416	Casa lui Ion Creangă	municipiul FĂLTICENI	Str. Creangă Ion 30	prima jum. sec. XIX
417	Casa lui Mihail Sadoveanu	municipiul FĂLTICENI	Str. Creangă Ion 68	sf. sec. XIX
418	Casa lui Ion Dragoslav	municipiul FĂLTICENI	Str. Dragoslav Ion 45	sf. sec. XIX
419	Casa Gane - Gorovei	municipiul FĂLTICENI	Str. Republicii 15	sf. sec. XIX
420	Casa lui Eugen Lovinescu	municipiul FĂLTICENI	Str. Sucevei 93bis	1850
421	Casa lui Nicolae Labi	sat MĂLINI; comuna MĂLINI		înc. sec. XX
422	Casa lui Matei Millo	sat SPĂȚAREȚI; comuna VADU MOLDOVEI		mijl. sec. XVIII
423	Casa lui Eusebiu Camilar	sat UDEȚI; comuna UDEȚI		sf. sec. XIX
424	Cripta-cavou a familiei dr. Otto Binder	municipiul SUCEAVA	În cimitirul orașului	1914

425	Monumentul lui Itefian cel Mare	municipiul SUCEAVA	În parcul Cetății de Scaun	1975
426	Mormântul logofătului George Cantacuzino	municipiul SUCEAVA	În cimitirul orașului	1812
427	Mormântul lui Simion Florea Marian	municipiul SUCEAVA	În cimitirul orașului	1907
428	Cripta-cavou a familiei Rodzina Sessuski Hasenorzow	municipiul SUCEAVA	În cimitirul orașului	1834
429	Mormântul lui Grigore Vindereu (1830-1888)	municipiul SUCEAVA	În cimitirul orașului	1826
430	Muzeul Satului Bucovinean	municipiul SUCEAVA	În Parcul Cetății	sec. XIX
431	Statuia lui Petru I Mușat	municipiul SUCEAVA	Piața 22 Decembrie 1989	1976
432	Casa folcloristului Simion Florea	municipiul SUCEAVA	Aleea Simion Florea Marian 4	înc. sec. XIX
433	Mormântul lui Ciprian Porumbescu	sat CIPRIAN PORUMBESCU; comuna CIPRIAN PORUMBESCU	În cimitir	1883
434	Statuia lui Ciprian Porumbescu	sat CIPRIAN PORUMBESCU; comuna CIPRIAN PORUMBESCU	În parcul muzeului	1985
435	Statuia lui Mihail Sadoveanu	municipiul FĂLTICENI	Piața 22 Decembrie 1989 f.n.	1977
436	Bustul dr. Gabriel Tatos	municipiul FĂLTICENI	Piața 22 Decembrie 1989 f.n.	1938
437	Statuia Grănicerilor	municipiul FĂLTICENI	Str. Maior Ioan f.n.	1922
438	Bustul maiorului Ion Neculai	municipiul FĂLTICENI	Str. Republicii f.n. Lângă Primărie	1922
439	Bustul lui Nicu Gane	municipiul FĂLTICENI	Str. Sucevei f.n. În fața liceului "Nicu Gane"	1969
440	Cimitir evreiesc	oraș GURA HUMORULUI	La marginea de Nord a orașului la cca. 700 m de gar	sec. XVIII
441	Monumentul Eroilor din primul război mondial	localitatea LITENI; oraș LITENI	În zona centrală	1919
442	Bustul lui Mihai Eminescu	sat PUTNA; comuna PUTNA	În incinta Mănăstirii Putna	1962
443	Mormântul poetului Mihai Horodnic, mormântul lui Samuil și al Eugeniei Ione, mormântul lui Rudolf Neubauer, mormântul lui August Nibio, mormântul lui Vasile Niculescu	oraș RĂDULUI	În cimitirul orașului	prima jum. a sec. XIX
444	Monumentul Eroilor din primul război mondial	oraș RĂDULUI	Str. Bogdan Vodă f.n.	1920
445	Bustul lui Eudoxiu Hurmuzachi	oraș RĂDULUI	Calea Bucovinei 5	1972
446	Statuia "Moldova"	sat ROTOPNEȘTI; comuna HORODNICENI	În curtea bisericii	1856
447	Cimitir evreiesc	oraș SIRET		sec. XVIII
448	Stâlpul lui Vodă	sat VAMA; comuna VAMA	În curtea colii	1716
449	Bustul lui George Enescu	municipiul VATRA DORNEI	În parcul stațiunii balneare	1964

Anexa nr. 2

Rezerva iile naturale de pe teritoriul jude ului Suceava

Nr · Cr t.	Denumire	Supraf a a (ha)	Localizare (unitati administrativ teritoriale), amplasament	Administrat or / Custode	Tipul	Obiectul protec iei i conserv rii
1	Doisprezece Apostoli PN-K	200,00	<i>Dorna Candrenilor,</i> drum forestier D. Candrenilor - Izvorul Negri oara	D.S. Suceava Ocolul sillvic Vatra Dornei	rezerva ie geologica	Forma iuni geologice
2	Moara Dracului	1,30	<i>Câmpulung Moldovenesc,</i> sub Masivul Raru, la 7 km de pr. Valea Caselor	D.S. Suceava Ocolul silvic Pojojârta	rezerva ie geologic	Chei
3	Piatra ib ului	20,30	<i>Cârlibaba,</i> la confluenta pr. ibu cu r. Bistri a Aurie	Direc ia Silvic Suceava, Ocolul silvic	rezerva ie geologic	Calcare

				Cârlibaba		
4	Tinovul Poiana Stampei	681,80	<i>Poiana Stampei</i> , la 500 m de Cantonul silvic Plaiul Bârgoii	D.S. Suceava Ocolul silvic Dorna Candreni	rezerva ie forestier	Mla tin oligotrof
5	Fânele montane Todirescu	38,10	<i>Stulpicani</i> , Sltioara - zona Canton silvic	D.S. Suceava Ocolul silvic Stulpicani	rezerva ie botanica	Specii de flor de interes comunitar
6	Tinovul aru Dornei	36,00	<i>aru Dornei</i> , DN - intrare în localitate	D.S. Suceava Ocolul silvic Vatra Dornei	rezerva ie forestier	Mla tin oligotrof
7	Fânele seculare Ponoare	24,50	<i>Bosanci</i> , la 800 m de E 85	Primaria Bosanci/ Academia Român - filiala Ia i	rezerva ie botanica	Specii de flor de interes comunitar
8	Fânele seculare Frumoasa	9,50	<i>Moara</i> , Frumoasa, la km 4 pe DN Suc.- Buc.	Primaria Moara / Academia Român filiala Ia i	rezerva ie botanica	Specii de flor de interes comunitar
9	Tinovul Gina-Lucina	1,00	<i>Moldova Suli a</i> , Lucina – la 800 m de herghelie	D.S. Suceava Ocolul silvic Breaza	rezerva ie botanic	Mesteacnul pitic
10	Pdurea	39,40	<i>Ptru i</i> ,	D.S. Suceava	rezerva ie	Stejret secular

	(Quercetumul) Crujana		la 2 km pe DN	Ocolul silvic P tr u i	forestier	
11	Pietrele Doamnei - Rar u	933,00	<i>Pojorâta,</i> <i>Crucea,</i> masivul Rar u	D.S. Suceava Ocolul silvic Pojorâta Ocolul silvic Crucea	rezerva ie mixt	Forma iuni geologice Specii de flor de interes comunitar (Pe ter cu lileci)
12	Codrul secular Sl tioara	1064,20	<i>Stulpicani</i> Sl tioara - zona cantonului silvic	D.S. Suceava Ocolul silvic Stulpicani	rezerva ie forestier	Molidi secular Specii de interes comunitar
13	Codrul secular Giumal u	309,50	<i>Pojorâta,</i> la 7 km pe pr. Putnei	D.S. Suceava Ocolul silvic Pojorâta	rezerva ie forestier	Molidi secular
14	R chiti ul Mare	116,40	<i>Breaza,</i> Benia – zona com. Moldova Suli a	D.S. Suceava Ocolul silvic Breaza	rezerva ie botanic	Strugurele ursului
15	F getul Dragomirna	134,90	<i>Mitocul</i> <i>Dragomirnei,</i> zona „Trei Meri”- la 800 m de m n stire	D.S. Suceava Ocolul silvic P tr u i	rezerva ie forestier	F get secular
16	P durea Zamostea - Lunc	107,60	<i>Zamostea,</i> la 2 km de	D.S. Suceava Ocolul silvic	rezerva ie forestier	Arborete de lunc

			centrul comunei	Adâcata		
17	Cheile Zugrenilor	314,00	<i>Dorna Arini, Crucea</i> zona com. Crucea, pe valea r. Bistrita	D.S. Suceava Ocolul silvic Crucea, Ocolul silvic Vatra Dornei	rezerva ie mixt	Chei Specii de flor de interes comunitar
18	Cheile Lucavei	33,00	<i>Moldova Suli a,</i> zona Lucina – pe pr. Lucava	D.S. Suceava Ocolul silvic Breaza	rezerva ie geologic	Chei Specii de interes comunitar
19	Jnepeni cu Pinus cembra	384,20	<i>aru Dornei,</i> Neagra arului- versantul estic al Mun ilor C limani, la 5 km de DN	D.S. Suceava Ocolul silvic Vatra Dornei	rezerva ie forestier	Habitat de interes comunitar
20	Piatra Pinului i Piatra oimului	0,50	<i>Gura Humorului,</i> zona Arini , mal stâng al r. Moldova	D.S. Suceava Ocolul silvic Gura Humorului	rezerva ie geologic	Forma iuni geologice Paleontologic
21	Stratele cu Aptychus de la Pojorâta	1,00	<i>Pojorâta,</i> la limita între localit ile Câmpulung Mold. si Pojorâta	D.S. Suceava Ocolul silvic Pojorâta	rezerva ie paleontologic	Paleontologic

22	Fânele seculare de la Calafindeți	7,00	Calafindeți, zona „La stejar”, la 400 m de E 85	Primăria Calafindeți	rezervaie botanic	Specii de interes comunitar
23	Rezervaia Pe tera Liliecilor	**	Pojorâta, la 1 km de Pietrele Doamnei, la altitudinea de 1500 m	D.S. Suceava O.S. Pojorâta	rezervaie științific	Specii de interes comunitar

* Pe teritoriul judeului Suceava se regăsește o suprafață de 10775,5 ha din Parcul Național Călimani (S total =24041,00ha).

Administrația Parcului Național Călimani este în județul Suceava, sediul fiind în municipiul Vatra Dornei str.22 Decembrie nr. 5.

** Rezervaia „Pe tera Liliecilor” – Rezervaie științific instituit în baza H.G. nr. 2151/2004.

Anexa nr. 3

Parcuri de agrement și monumente ale naturii de pe teritoriul judeului Suceava

Nr. crt.	Localitate/ adresa	Denumire	Funcție/ Deținător	Regim juridic	Act de autoritate
1	Câmpulung Moldovenesc (zona pod auto)	Parc agrement	parc dendrologic Primăria localității	stat	-
2	Ciprian Porumbescu	Parcul muzeului	parc dendrologic CMB Suceava	stat	Decizia 433/1971 CPJ Suceava
3	Gura Humorului (malul r. Moldova)	Parc dendrologic	parc dendrologic Primăria localității	stat	-
4	Răduți (centrul orașului)	Parc central	parc dendrologic Primăria localității	stat	Decizia 433/1971 CPJ Suceava
5	Solca (zona centrală)	Parc balnear	parc dendrologic Primăria localității	stat	-
6	Suceava (zona centrală)	Parcul central	parc dendrologic Primăria localității	stat	-
7	Suceava (zona pr. Căcaina)	Parc dendrologic ipote	Parc dendrologic DS Suceava	stat	-
8	Suceava (zona Petru Rare)	Parcul Curții Domnești	parc dendrologic Primăria localității	stat	-
9	Suceava (zona str. Ștefan cel Mare)	Parc Judecătoresc (Primărie)	parc dendrologic Primăria localității	stat	-
10	Vatra Dornei (zona stațiunii)	Parc balnear	parc dendrologic Primăria localității	stat	Decizia 433/1971 CPJ Suceava
11	Botoșana (în centrul satului)	Stejarul secular, <i>Quercus robur</i>	Monument al naturii	stat	-
12	Cajvana (în centrul satului)	Stejarul secular, <i>Quercus robur</i>	Monument al naturii	stat	-
13	Câmpulung Mold. (în curtea spitalului municipal)	Magnolia cu flori albe, <i>Magnolia kobus</i>	Monument al naturii specie rar	stat	-
14	Calinești Cuparencu (zona sat – pădure)	Ginkgo Biloba Fagul roșu, <i>Fagus</i>	Monument al naturii specie rar	stat	-

		<i>silvatica, var. atropurpureea</i>			
15	Horodnic La Codrii Voivodesei (in curtea casei de vân toare)	Pinul Strob, <i>Pinus strobus</i>	Monument al naturii specie rar	stat	-
16	R d uti (in curtea Fabricii de spirt)	Tulipar, <i>Liliodendron tulipifera</i>)	Monument al naturii specie rar	stat	-
17	Siret (in zona central)	Ginkgo Biloba	Monument al naturii specie rar	stat	-
18	Suceava (in fata Muzeului de stintele naturii)	Fagul rosu, <i>Fagus silvatica, var. atropurpureea</i>	Monument al naturii specie rar	stat	-
19	cheia (in curtea Casei agronomului)	Ginkgo Biloba Fagul ro u, <i>Fagus silvatica, var. atropurpureea</i> Tulipar, <i>Liliodendron tulipifera</i>)	Monument al naturii specie rar	stat	-
20	Vatra Dornei (in Parcul b ilor)	Arin Lanciniat, <i>Alnus Incana, var. laciniata</i>	Monument al naturii specie rar	stat	-
21	Câmpulung Mold.	Piatra Buhei	Monument al naturii geologica i geomorfologic	stat	-
22	R d u i	Mla tina R d u i	botanica	privat	-

CHESTIONAR PENTRU TURISTI

(utilizat pentru măsurarea gradului de satisfacție a clienților)

Vă rugăm completați sau bifați una sau mai multe variante de răspuns.

1. Cum ați aflat de noi?

☐	Reclam în pliante, reviste, ziare	☐	Prieteni, colegi ce n-au vizitat
☐	Page Internet	☐	Întâmplător
☐	Alte surse _____		

2. Este prima dată când veniți în Bucovina ?

☐	Da	☐	Nu

3. Durata sejurului : _____ zile

4. Scopul sejurului

☐	Odihn , recreere	☐	Vizită la mănăstiri
☐	Tratament	☐	Week-end
☐	Afaceri	☐	Alte motive _____

5. De ce ați ales această zonă pentru sejurul dvs.?

Ospitalitatea gazdelor	
Oferta gastronomică	
Cadrul natural	
Potențialul cultural	
Patrimoniul istoric	
Infrastructura	
Raportul preț/calitate	
Alte motive	

6. Care dintre serviciile oferite de noi au răspuns așteptărilor dvs. ?

---

7. Care servicii turistice nu sunt pe măsura așteptărilor ?

---

8. De ce servicii turistice noi ați dori să beneficiați ? (eventuale propuneri de îmbunătățire a serviciilor turistice oferite)

---

9. Doriți să reveniți ?

Da   **Nu**

10. Unde locuiți ?

Țara _____

Localitatea _____

Vârsta _____ **ani**

Studii _____

Sex   **M**   **F**

Starea civil _____

Data _____   **Localitatea** _____

V mulțumim.

CHESTIONAR PENTRU UNITATEA DE PRIMIRE

(completat în vederea dezvoltării de noi produse/servicii turistice în localitatea dumneavoastră)

Vă rugăm completați sau bifați una sau mai multe variante de răspuns.

Denumire unități de primire _____

Tipul unității : _____

Categoria de clasificare : _____

Numărul de camere : _____

Numărul de locuri-pat : _____

3. Servicii oferite turiștilor (răspuns multiplu, bifați)

☐ Restaurant ☐ Masă la cerere ☐ Pensii complete ☐ Piscină, saună ☐ Sală de sport / teren de sport	☐ Sală de tratament medical ☐ Parcare auto pentru turiști ☐ Magazin ☐ Coafură, frizerie, cosmetic ☐ Alte servicii
--	--

4. Programe de agrement oferite turiștilor (răspuns multiplu, bifați)

☐	Vizite la obiective turistice
☐	Drume ii organizate
☐	Evenimente culturale
☐	Lec ii de ski

☐	Excursii
☐	Datini i obiceiuri
☐	Participare la treburi gospod re ti
☐	Altele
_____	

5. Întâmpina i dificult i în g sirea personalului calificat care s lucreze în unitatea dvs.?

DA   NU

Pentru care dintre urm toarele meserii a i mai avea nevoie de personal calificat?

- osp tar
- buc tar
- recep ioner
- altceva _____

6. Câte persoane din cele care lucreaz în unitatea dvs. vorbesc o limb str in ? _____

7. Cerin ele cele mai frecvente ale turi tilor se refer la:

☐	Condi ii de cazare
☐	Ofert gastronomic specific zonei
☐	Drume ii organizate

☐	Vizite la obiective turistice
☐	Excursii
☐	Datini i obiceiuri

Evenimente culturale

Altele _____

8. In ce perioadă a anului sunteți cei mai solicitați ?

(răspuns multiplu, bifăți)

1. primăvara   2. vara   3. toamna   4. iarna

9. Fați față de anul trecut (încercuiți câte o variantă de răspuns)

Numărul de turiști români   1. a crescut   2. a scăzut   3. la fel

Numărul de turiști străini   1. a crescut   2. a scăzut   3. la fel

Numărul de înnoptări   1. a crescut   2. a scăzut   3. la fel

Durata sejurului   1. a crescut   2. a scăzut   3. la fel

10. Cum preconizați cererea turistică (numărul de turiști) în anul 2006 ?

(încercuiți câte o variantă de răspuns)

Numărul de turiști români   1. va crește   2. va scădea   3. la fel

Numărul de turiști   1. va crește   2. va scădea   3. la fel

str ini

11. Cum v promova i serviciile oferite turi tilor?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

12. În urm torii 2 ani ce produse/servicii turistice inten iona i s promova i ?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

13. Care sunt obiectivele ce atrag turi tii în localitatea dvs ?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

14. Cum crede i c trebuie s se implice autorit ile centrale i locale în dezvoltarea turismului ?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

15. Alte propuneri pe care le puteți face pentru creșterea numărului de turiști în localitatea dvs. :

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

Notă : pentru întrebările 8, 9, 10, 11, completați maxim 4 propuneri.

Data _____

Localitatea _____

Vă mulțumim.